

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

c) BERGSHANDTERINGEN.

KOMMERSKOLLEGI

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1896.

STOCKHOLM,
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI,
1897.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Serien bytte 1867 namn till Bergshanteringen.

Föregångare:

Bergs-Collegii underdåniga berättelse om förhållandet med bergshandteringen. – Stockholm, P. A. Norstedt & söner, 1835-1858.

Täckningsår: 1833-1857.

Efterföljare:

Bergshantering / Kungl. Kommerskollegium. – Stockholm : K. L. Beckman, 1912-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1. Tab. 1. Produktion av järnmalm, tackjärn samt vissa andra metaller 1836-1950.

S. 2. Tab. 2. Produktion av viktigare andra malmer än järnmalm samt av stenkol m. m. 1871-1950.

S. 3. Tab. 3. Produktion av viktigare järnmalm och tackjärn länsvis 1881-1950, 1000 ton.

S. 4-5. Tab. 4. Bergshantering 1896-1950.

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

S. 1-85: Några historiska data rörande den svenska bergshanteringen [från äldsta tid och fram till 1915].

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

c) BERGSHANDTERINGEN.

KOMMERSKOLLEGI

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1896.

STOCKHOLM,
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI,
1897.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse	V.
Fransk resumé	XX.
Tabeller:	
Tab. 1. Uppföringen ur jerngrufvorna år 1896	3.
» 2. Masugnar och deras tillverkningar år 1896	7.
» 3. Antal begagnade verk och ugnar för beredande af smidbart jern och stål år 1896	7.
» 4. Tillverkningar af smältstycken, råskenor och göt m. fl. mellanprodukter, jemte skrotadt gjutgods af smidbart jern och stål år 1896	8.
» 5. Stång-, fason- och finjern samt -stål jemte andra gröfre tillverkningar af smidesjern och stål år 1896	9.
» 6. Närmare redogörelse för tillverkningarna af stångjern och -stål, bunkstål och stångjernsaflugg m. m. dori inbegripna	10.
» 7. Uppfordrad malm af annat slag än jernmalm år 1896..	11.
» 8. Uppföringen ur stenkolsgrufvorna år 1896	13.
» 9. Uppfordrad fältspat år 1896	13.
» 10. Tillverkningar af andra metaller än jern år 1896	14.
» 11. Diverse vid bergverken beredda produkter år 1896	14.
» 12. Motorer använda vid grufvor och andra bergverk år 1896	15.
» 13. Antal arbetare använda vid bergverken år 1896	16.
» 14. Olyckshändelser vid bergverken år 1896	17.
» 15. Antal utmål, för hvilka hvilostånd beviljats att gälla från och med den 1 januari år 1897	17.
» 16. Antal mutsedlar, utfärdade under år 1896	18.
» 17. Antal utmål, tilldelade under år 1896	19.
» 18. Arbetskyldighetens fullgörande i utmålen år 1896	19.
» 19. Bergverken fördelade efter egare år 1896	20.
» 20. För beviljning uppskattad inkomst af bergverksdriften år 1896	21.
Bilagor:	
A. Jernmalmsbrytningen i olika länder åren 1871—1895	22.
B. Tackjernstillverkningen i olika länder åren 1871—1895	23.

Table des matières.

	Pages.
Rapport au Roi	V.
Résumé en français	XX.
Tableaux:	
Tabl. 1. Extraction des minerais de fer, en 1896	3.
» 2. Hauts-fourneaux et leurs produits, en 1896	7.
» 3. Usines et fourneaux employés, en 1896, à produire le fer doux et l'acier	7.
» 4. <i>Massiaux, fers bruts en barres, lingots et d'autres demi-produits, ainsi qu'ouvrages d'acier moulés et décroûtés, en 1896.</i>	8.
» 5. Fer et acier étirés en barres et en verges etc. ou bien façonnés, ainsi que d'autres produits gros de fer doux et d'acier, en 1896	9.
» 6. Spécification des productions de fer et d'acier en barres	10.
» 7. Minerais autres que ceux de fer, en 1896	11.
» 8. Houilles extraites, en 1896	13.
» 9. Production de feldspath, en 1896	13.
» 10. Métaux autres que le fer, en 1896	14.
» 11. Produits divers de l'industrie minérale, en 1896	14.
» 12. Moteurs employés dans les mines et les usines, en 1896	15.
» 13. <i>Ouvriers employés dans les mines et les usines, en 1896</i>	16.
» 14. Accidents signalés, en 1896	17.
» 15. Permis de suspendre, depuis le commencement de l'année 1897, les travaux dans les mines	17.
» 16. Permis d'exploitation des mines, en 1896	18.
» 17. <i>Fixations des limites des mines à exploiter, en 1896</i>	19.
» 18. Exécution des travaux légalement prescrits dans les mines, en 1896	19.
» 19. Mines et usines réparties à l'égard des possesseurs	20.
» 20. Revenus nets, d'après les autorités de taxation, de l'exploitation des mines et usines, en 1896	21.
Suppléments:	
A. Minerai de fer produit dans les divers pays pendant les années 1871—1895	22.
B. Fonte produite dans les divers pays pendant les années 1871—1895	23.

TILL KONUNGEN.

Jemlikt nådig föreskrift får Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kommerskollegium härmed afgifva underdåning berättelse rörande bergshandteringen i riket år 1896, hvarvid under särskilda afdelningar redogöres för A) Jernhandteringen, B) Andra bergvorksprodukter än jernmalm och jern, C) Arbetskraft, D) Fyndigheters förvärfvande och försvar, E) Bergverkens

Med tillhjälp af de uppgifter, som finnas intagna i tab. 1 rörande icke allenast det erhållna malmbeloppet utan beträffande jemväl kvantiteten brutet berg och malm tillsammans, är möjlighet beredd att genom beräkning utröna kvantitetsförhållandet mellan den lösbrutna bergmassan och den skradda malmen, deri inbegripet plock, vask och separationsprodukt. Härvid är likväl nödigt, för vinnande af full noggrannhet, att frånräkna de ur äldre varp erhållna malmkvantiteterna, äfvensom den kvantitet berg och malm, som under året blifvit bruten men ej skradd, angående hvilka förhållanden specificerade uppgifter finnas i anmärkningarne till tab. 1. Med iakttagande häraf har nedanstående öfversigt uppgjorts:

	Brutet berg och malm. Ton.	Erhållen skradd malm. Ton.	Malm- procent.
Stockholms län.....	33,843	18,276	54.0
Upsala län.....	112,910	56,850	50.3
Södermanlands län	35,223	20,482	58.1
Östergötlands län	5,340	1,690	31.6
Vermlands län.....	154,698	77,946	50.4
Örebro län.....	587,817	276,666	47.1
Vestmanlands län	302,433	184,647	61.1
Kopparbergs län.....	1,133,474	784,501	69.2
Gefleborgs län.....	7,833	2,082	26.6
Norrbottnens län	1,268,677	609,087	48.0
Hela riket	3,642,248	2,032,227	55.8

Det sålunda under redogörelseåret vunna malmutbytet har, såsom synes, för riket i sin helhet uppgått till nära 56 proc. af kvantiteten brutet berg och malm tillsammans, medan motsvarande procenttal år 1895 utgjorde 59 proc. Inom de särskilda länen har malmprocenten år 1896, jemförd med förhållandena 1895, sjunkit anmärkningsvärdt i Södermanlands län, nemligen från 70 till 58 proc., i Gefleborgs län, från 47 till 27 proc., och i Norrbottens län från 61 till 48 proc., hvaremot höjning af någon betydelse endast egt rum inom Kopparbergs län, hvars malmprocent stigit från 65 till 69 procent.

Af den under redogörelseåret brutna kvantiteten bergmalm voro 1,780,903 ton, motsvarande 87.4 proc., magnetisk jernmalm eller svartmalm och 257,191 ton, motsvarande 12.6 proc., jernglans, äfven kallad blodsten. Sistnämnda malm-sort förekom i mera afsevärd mängd endast inom fyra län, nemligen i Vermlands län 4,500 ton, utgörande 5.7 proc. af länets samfälda malmproduktion, i Örebro län 114,674 ton, motsvarande 41.2 proc., i Vestmanlands län 75,649 ton eller 40.8 proc. och i Kopparbergs län 61,918 ton eller 7.9 proc.

Med afseende på den under året skradda malmens värde, hvilket jemlikt gällande föreskrifter skolat af bergverksegarne beräknas efter ungefärligt medelpris å grufbacken vid försäljningarna under året eller, der sådana ej skett, efter sannolika försäljningspriset, utvisa de inkomna primäruppgifterna, att detsamma uppgick till ett totalbelopp af 9,326,574 kronor. Då, såsom ofvan omförmäls, malmfångsten i riket utgjorde 2,038,094 ton, blir alltså medelvärdet per ton endast 4 kronor 58 öre. Inom de olika malmproducerande länen stälde sig malmvärdena så som följer:

	Malmfångst. Ton.	Hela malm- värdet. Kronor.	Malmens medel- värde pr ton. Kronor.
Stockholms län.....	18,984	127,976	6.74
Upsala län.....	57,604	544,697	9.46
Södermanlands län	20,482	138,534	6.76
Östergötlands län.....	1,690	10,982	6.50
Vermlands län.....	78,773	665,560	8.45
Örebro län.....	278,512	1,821,000	6.54
Vestmanlands län.....	185,586	1,272,058	6.85
Kopparbergs län.....	784,979	2,898,194	3.69
Gefleborgs län.....	2,397	19,772	8.25
Norrbottnens län.....	609,087	1,817,801	2.98
Hela riket	2,038,094	9,326,574	4.58

För separation af jernmalmer hafva, enligt Kollegium tillhandakomna uppgifter, under år 1896 varit använda 8 magnetiska malmskiljare (mot 10 år 1895), medelst hvilka separerats inalles 13,616 ton malm (mot 15,040 år 1895), fördelade på nedanstående fyra län:

	Antal mag- netiska malm- skiljare.	Sepa- rations- produkt. Ton.
Upsala län.....	2	2,771
Örebro län.....	2	4,002
Vestmanlands län.....	2	3,951
Kopparbergs län.....	2	2,892
Summa	8	13,616

Den arbetsstyrka, som under år 1896 varit vid jerngrufvorna sysselsatt, uppgifves till 8,439 personer. Per arbetare hafva sålunda erhållits 241 1/2 ton malm. Till jemförelse med förhållandena i enahanda hänseende under femårsperioderna 1861—1895 samt de särskilda åren från och med 1892 meddelas efterföljande medeltals- och årssiffror:

Årliken.	Antal gruf- arbetare.	Ton vunnen malm pr arbetare.
1861—1865.....	5,001	90.7
1866—1870.....	4,581	118.4
1871—1875.....	6,439	121.9
1876—1880.....	4,883	147.7
1881—1885.....	6,210	140.8
1886—1890.....	6,257	148.7
1891—1895.....	7,301	207.8
1892.....	7,564	170.8
1893.....	7,510	197.3
1894.....	7,562	254.8
1895.....	7,644	248.8
1896.....	8,439	241.5

På samma gång arbetsstyrkan vid jerngrufvorna år 1896 varit ej oväsentligt större än år 1895, synes, efter ofvanstående att döma, effekten af arbetet under redogörelseåret hafva varit afsevärdt mindre än under närmast föregående år. Anledningen härtill är uppenbarligen att söka i förhållandena vid Gellivare. Ehuru nemligen den derstädes under år 1896 erhållna malmkvantiteten med 20,352 ton understiger 1895

års produktion, har likväl de använda arbetarnes antal ökat så betydligt som från 759 till 1,477, af hvilka, såsom bergmästaren i sin årsrelation upplyser, 115 varit sysselsatta under jord med arbete, som till största delen försiggått i stollar och sänkningar utan att lemna någon malm.

En från teknisk synpunkt lämpligare måttstock för bedömande af arbeteffekten vid grufbrytning erhålles, om vid beräkningen hänsyn toges till förhållandet mellan antalet under jord sysselsatta arbetare och kvantiteten berg, som af dessa arbetare brutits. Dyliga uppgifter föreligga emellertid endast för de fem senaste åren, till hvilka alltså jämförelsen i sådant hänseende måste inskränkas:

År.	Under jord brutet berg Ton.	Antal dermed sysselsatta arbetare.	Ton lösbrutet berg pr arbetare.
1892	1,775,883	4,111	432
1893	1,862,000	3,999	466
1894	1,702,027	4,070	418
1895	1,581,863	3,666	431
1896	1,607,438	3,546	453

Skärskådas ytterligare förhållandet mellan den i dagbrott erhållna bergmassan och antalet arbetare ofvan jord, som haft sysselsättning motsvarande arbetarnes under jord, så visar sig att, då kvantiteten dyligt berg år 1896 utgjorde 2,038,676 ton och antalet på ofvan angifna sätt sysselsatta arbetare uppgick till 1,439, arbeteffekten vid dagbrytning sagda år steg till 1,417 ton pr man.

Sjö- och myrmalmer hafva år 1896 upptagits inom Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län till sammanlagt belopp af 925 ton, hvilkas uppgifna värde utgjorde 5,423 kronor eller 5 kronor 86 öre pr ton. Uppfordringen af dessa för framställande af gjuttackjern afsedda malmer, hvilken i allmänhet utmärkt sig för en synnerlig ojemnhet i kvantitativt hänseende, beroende mestadels på vintrarnes beskaffenhet, men som i det hela afsevärdt minskats, har i medeltal under femårsperioderna 1861—1895 samt åren 1892—1896 omfattat följande kvantiteter:

Åren 1861—1865... 10,877 ton	År 1892..... 1,650 ton
» 1866—1870... 11,436 »	» 1893..... 2,275 »
» 1871—1875... 10,556 »	» 1894..... 689 »
» 1876—1880... 5,480 »	» 1895..... 2,691 »
» 1881—1885... 2,985 »	» 1896..... 925 »
» 1886—1890... 2,433 »	
» 1891—1895... 1,891 »	

Sammanläggas ofvan angifna belopp bruten jernmalm samt sjö- och myrmalmer, erhållas följande kvantiteter jernmalm i sin helhet:

Åren 1861—1865 464,363 ton	År 1892 1,293,583 ton
» 1866—1870 553,759 »	» 1893..... 1,483,762 »
» 1871—1875 795,263 »	» 1894..... 1,927,212 »
» 1876—1880 726,712 »	» 1895..... 1,904,662 »
» 1881—1885 877,408 »	» 1896..... 2,039,019 »
» 1886—1890 932,470 »	
» 1891—1895 1,519,325 »	

Sammanlagda värdet å all under år 1896 erhållen jernmalm belöpte sig till 9,331,997 kronor.

b) Tackjernstillverkning.

Under år 1896 hafva, såsom af tab. 2 kan inhämtas, vid 124 med arbetande masugnar försedda verk 140 dyliga ugnar varit begagnade. Dessutom hafva 41 masugnar uppgifvits såsom brukbara, ehuru de icke under året varit i verksamhet. Sammanlagda blåsningstiden utgjorde 37,955 dygn och tillverkningsmängden uppgick till 494,418 ton med nära 30 1/2 millioner kronors uppgifvet värde, hvaraf 7,271 ton gjutgods åstadkommits direkt från masugnarne. Föregående året, 1895, tillverkades vid 146 masugnar med en blåsningstid af 36,773 dygn 462,930 ton tackjern, då det direkt framställda gjutgodset likaledes inberäknats. Redogörelseåret företer sålunda en till 31,488 ton eller inemot 7 procent uppgående ökning i produktionen af tackjern.

Gången af de genom tackjernsblåsningen i riket under de senaste decennierna vunna resultaten inhämtas för öfrigt af efterföljande siffror, som i fråga om femårsperioderna utgöra medeltalsberäkningar pr år:

Tackjernstillverkningen i riket åren 1861—1896.

Årligen.	Tackjern.	Gjutgods, framställt direkt från masugn.	Summa.	Ökning (+) eller minskning (—) i förhållande till föregående period eller år.
1861—1865	199,375	5,451	204,826	—
1866—1870	261,810	6,044	267,854	+ 30.8
1871—1875	326,510	5,946	332,456	+ 24.1
1876—1880	350,414	6,810	357,224	+ 7.5
1881—1885	423,176	6,201	429,377	+ 20.2
1886—1890	441,876	4,702	446,578	+ 4.0
1891—1895	465,141	6,006	471,147	+ 5.5
1892.....	478,696	6,968	485,664	—
1893.....	447,362	6,059	453,421	— 6.6
1894.....	456,272	6,537	462,809	+ 2.1
1895.....	456,695	6,235	462,930	+ 0.03
1896.....	487,147	7,271	494,418	+ 6.8

Tages hänsyn till förhållandena, sådana de i förevarande hänseende gestaltat sig under år 1896 inom särskilda län, visar sig att absolut *ökning* i tillverkningsmängden uppstått till större betydenhet inom Vermlands län (8,616 ton), Vestmanlands (5,326 ton), Upsala (5,130 ton), Kopparbergs (4,722 ton), Gefleborgs (3,392 ton) och Stockholms län (2,647 ton) samt i ringare grad inom Örebro (983 ton), Vesterbottens (580 ton), Kalmar (575 ton) och Södermanlands län (342 ton), hvaremot *minskning* i någon mån egt rum inom Jönköpings (527 ton) och Östergötlands län (298 ton). Gifvetvis framstår betydelsen af dessa vaxlingar i en förändrad dager, när desamma bedömas efter förhållandet mellan årets för hvarje län

uppkomna ökning eller minskning samt de respektive länen under föregående året redovisade tillverkningsbelopp. De i sådant afseende beräknade relativa talen äro följande, som angifva *ökning* för Stockholms län 103 proc., Upsala 23 proc., Vermlands 19 proc., Södermanlands 14 proc., Vestmanlands 12 proc., Kalmar 7 proc., Vesternorrlands 6 proc., Gefleborgs 5 proc., Kopparbergs 4 proc. och Örebro län nära 1 proc.; samt *minskning* för Jönköpings län 68 proc. och Östergötlands län inemot 2 procent.

Den betydelsefulla ställning med afseende på tackjernstillverkningen, hvilken Örebro och Kopparbergs län sedan gammalt intagit, hafva dessa tvenne län äfven år 1896 bibehållit, enär inom desamma framstälts något mer än hälften (50:6 proc.) af allt det tackjern, som i riket blåstes. Närmast derefter i ordningen bland länen följde Gefleborgs län med mer än 14 proc., Vermlands med 11 proc. och Vestmanlands med nära 10 proc. Till de återstående 14 procenten bidro gemensamt sju län. Efterföljande tablå innehåller medeltalberäkningar för femårsperioderna 1886—1890 och 1891—1895 samt årssiffror för tiden 1893—1896 rörande:

Länens relativa andelar i tackjernstillverkningen åren 1886—1896.

L. ä n.	Procent af tillverkningen i hela riket.					
	Årligen 1886— 1890.	Årligen 1891— 1895.	År 1893.	År 1894.	År 1895.	År 1896.
Stockholms län.....	1.02	0.94	1.24	1.03	0.86	1.06
Upsala län.....	4.47	5.07	5.57	4.93	4.83	5.56
Södermanlands län	0.55	0.53	0.60	0.63	0.52	0.56
Östergötlands län..	3.72	3.27	3.33	3.48	3.62	3.33
Jönköpings län.....	0.20	0.14	0.19	—	0.17	0.05
Kronobergs län.....	0.02	—	—	—	—	—
Kalmar län.....	1.43	1.76	1.84	2.06	1.66	1.67
Skaraborgs län.....	0.13	—	—	—	—	—
Vermlands län.....	12.58	11.81	11.57	11.90	10.00	11.11
Örebro län.....	25.60	25.47	25.57	25.46	25.14	23.73
Vestmanlands län..	9.51	8.58	8.84	8.43	9.26	9.75
Kopparbergs län...	25.07	26.40	24.98	26.18	27.63	26.83
Gefleborgs län.....	12.61	13.83	14.53	13.26	14.51	14.27
Vesternorrlands län	2.46	2.02	1.61	2.39	2.10	2.08
Vesterbottens län..	0.38	0.18	0.13	0.25	—	—
Norrbottnens län....	0.25	—	—	—	—	—
Hela riket	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Medeltillverkningen per masugn utgjorde under redögörelseåret 3,532 ton, medelblåsningstiden 271 dygn och medeldygnstillverkningen 13.03 ton. För jemförelses skull och såsom tjänande i viss mån till ledning för bedömande af tackjernstillverkningens utveckling i tekniskt hänseende meddelas här nedan motsvarande medeltalsberäkningar för hvar femte år under tiden 1833—1888 samt derefter för hvarje efterföljande år:

Kommerskollegii berättelse om bergshandlingen år 1896.

Tackjernstillverkningen per masugn i riket åren 1833—1896.

Å r.	Medeltillverkning	Medelblåsningstid	Medeldygnstillverkning
	per masugn.		
	Ton.	Dygn.	Ton.
1833.....	434	156	2.78
1838.....	478	151	3.17
1843.....	571	153	3.73
1848.....	622	157	3.96
1853.....	624	136	4.59
1858.....	678	115	5.89
1863.....	902	133	6.78
1868.....	1,271	165	7.70
1873.....	1,619	202	8.01
1878.....	1,766	186	9.49
1883.....	2,212	216	10.24
1888.....	2,821	246	11.47
1889.....	2,804	239	11.73
1890.....	2,962	246	12.04
1891.....	3,167	259	12.23
1892.....	3,174	257	12.35
1893.....	2,983	245	12.18
1894.....	3,192	257	12.43
1895.....	3,171	252	12.58
1896.....	3,532	271	13.03

Bland länen föredde år 1896 Vesternorrlands län den högsta medeltillverkning (5,150 ton) per masugn äfvensom den högsta medelblåsningstid (345 dygn) per masugn, hvaremot såväl lägsta medeltillverkningen (246 ton) som lägsta medelblåsningstiden (58 dygn) per masugn förekom i Jönköpings län. Högsta medeldygnstillverkningen hade Kopparbergs ¹⁾ län att uppvisa med 16.21 ton per masugn, lägsta åter Jönköpings län med 4.24 ton, hvilket allt jemte hithörande förhållanden för år 1895 inhemtas af efterföljande tabellariska sammanställning:

Tackjernstillverkningen per masugn inom länen åren 1895 och 1896.

L. ä n.	Medeltillverkning	Medelblåsningstid	Medeldygnstillverkning			
	per masugn.					
	Ton.		Dygn.		Ton.	
	1895.	1896.	1895.	1896.	1895.	1896.
Stockholms län.....	1,289	2,613	128	270	10.07	9.68
Upsala län.....	3,192	3,925	254	312	12.57	12.58
Södermanlands län	508	1,383	157	192	5.15	7.20
Östergötlands län..	4,193	4,118	345	325	12.16	12.67
Jönköpings län.....	387	246	94	58	4.12	4.24
Kalmar län.....	2,566	2,758	260	290	9.87	9.51

¹⁾ Vid ett inom detta län boläget verk, nemligen Domnarfvets jernverk, uppgick medeldygnstillverkningen per masugn till 30.81 ton, hvilket var den högsta produktion, som förekom vid något verk i riket.

L ä n.	Medeltillverkning		Medelblåsningstid		Medeldygnstillverkning	
	per masugn.					
	Ton.		Dygn.		Ton.	
	1895.	1896.	1895.	1896.	1895	1896.
Vermlands län.....	2,437	3,051	228	271	10·69	11·26
Örebro län.....	2,770	2,862	239	242	11·59	11·83
Vestmanlands län..	3,574	3,708	302	312	11·84	11·88
Kopparbergs län...	3,876	4,279	258	264	15·02	16·21
Gefleborgs län.....	3,950	4,409	281	307	14·06	14·36
Vesternorrlands län	4,860	5,150	315	345	15·43	14·93
Hela riket	3,171	3,532	252	271	12·58	13·03

Masugnarnes tillverkningar år 1896, närmare specificerade, utgjordes af följande olika slags tackjern, oberäknadt gjutgods framställt direkt från masugn:

Smides- och puddeltackjern.....	246,022 ton
Bessemer- och Martinjern	225,103 »
Spegeljern.....	738 »
Gjuttackjern för aducering.....	8,340 »
Gjuttackjern för andra ändamål	6,944 »
	Summa 487,147 ton.

De olika tackjernssorternas kvantitativa betydelse har, procentiskt uttryckt, varit följande under de fem senaste produktionsåren:

	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.
Smides- och puddeltackjern.....	66·13 %	63·86 %	56·39 %	52·70 %	50·50 %
Bessemer- och Martintackjern	36·53 »	32·52 »	40·19 »	43·46 »	46·21 »
Spegeljern	0·19 »	0·29 »	0·23 »	0·29 »	0·15 »
Gjuttackjern för aducering	1·10 »	1·55 »	1·30 »	1·86 »	1·71 »
Gjuttackjern för andra ändamål	2·05 »	1·78 »	1·89 »	1·69 »	1·43 »
Summa	100·00 %	100·00 %	100·00 %	100·00 %	100·00 %

Det förstnämnda slaget, smides- och puddeltackjern, framställdes år 1896 inom elfva af de tolf tackjernsproducerande länen i kvantiteter, vexlande från 62,515 ton i Kopparbergs ned till 941 ton i Södermanlands län. Tillverkning af Bessemer- och Martintackjern egde rum inom åtta olika län, af hvilka dock Örebro, Kopparbergs och Gefleborgs tillsammans lemnade öfver $\frac{7}{10}$ af samfälda beloppet. Spegeljern producerades endast inom Kopparbergs län, nemligen vid Schisshyttans jernverk. Aduceringjern framställdes inom fem olika län, men i betydligare mängd endast inom Örebro och Södermanlands län, hvilkas tillverkning uppgick till sammanlagdt 7,029 ton, motsvarande 84 procent. Annat gjuttackjern förekom deremot i tio skilda län med produktionsbelopp vexlande mellan 1,395 ton (Örebro län) och 58 ton (Stockholms län).

c) Framställning af smidbart jern och stål.

Antalet år 1896 begagnade verk för beredande af smidbart jern och stål uppgick enligt tab. 3 till 137 mot 145 år 1895. Förenämnda 137 verk voro belägna inom nitton olika län (Stockholms stad inberäknad), af hvilka Örebro län hade att uppvisa det största antalet, 22, och Kopparbergs län det näst största, 18, medan Vestmanlands län räknade 15, Gefleborgs likaledes 15, Östergötlands 12, Vermlands 11, Upsala 10 o. s. v.

De härdar och andra ugnar, som under redogörelse-året varit använda för omvandling af tackjern till smidbart jern och stål äfvensom af smidesjern till stål, återfinnas jemväl i förberörda tabell, men några hjälpugnar, såsom räkhärdar och vällugnar m. m. d., äro lika litet här upptagna som rostugnar och vafmluftsapparater vid tackjernstillverkningen.

Antalet använda Lancashiresmälthärdar utgjorde 289, fördelade på 14 olika län, antalet Franche-Comté-härdar 28, fördelade på 12 län, Vallonsmälthärdar 22 inom 3 län samt skrotsmältningshärdar 14, spridda inom 7 län. Sammanlagdt begagnades således 353 härdar för färskning och skrotsmältning. Af puddelugnar voro under året, likasom under närmast föregående år, endast 4 i bruk, nemligen 3 i Vestmanlands och 1 i Östergötlands län. För götmetalls framställande användes år 1896 inom 12 särskilda län 74 ugnar, hvaraf 29 Bessemer-, 41 Martin- och 4 degelstålsugnar. De under året i bruk varande brännstålsugnarne voro till antalet 6, tillhörande 4 olika län.

För att få summan af allt smidbart jern och stål äro i tab. 4 sammanförda ovällda såväl smältstycken och råskenor som göt. Det är nemligen endast af dessa ovällda mellanprodukter, som hela summan af smidbart jern och stål kan erhållas, ty utom att dessa såsom sådana delvis exporteras, blir en annan del deraf såsom ämnesjern dels vid jernverken sjelfva använd till manufaktur, dels afyttrad till inhemska mekaniska verkstäder, och då ingendera af dessa delar inom landet omvandlas till sådana produkter, som böra inordnas i berättelsen om bergshandteringen, kan aldrig summan af väldt¹⁾ jern och stål, stång-, fason- och finjern m. fl. i tab. 5 upptagna produkter, gifva ett riktigt begrepp om tillverkningsbeloppet af smidbart jern och stål. De år 1896 erhållna mellanprodukterna, deri inberäknadt skrotadt gjutgods af smidbart jern och stål, utgjordes af:

	Vigt i ton.	Värde i kronor.
Ovällda smältstycken och råskenor.....	188,396	17,674,359
Oväld götmetall.....	257,025	25,913,613
Blåsstål eller öräckt brännstål	624	126,674
Summa	446,045	43,714,646.

¹⁾ Såsom väldt har räknats äfven sådant jern och stål, som med delvis bibehållet framställningsvärme före utvalsningen endast insatts i värmoutjemnings- eller svettningsspropar.

Förstnämnda tillverkningar eller smältstycken och råskenor, som framställdes inom sju-tton olika län med maximi-produktion (36,094 ton) i Örebro län, utgjordes till allra största delen, 174,866 ton eller 92:s proc., af Lancashire-smältstycken. Af andra i hård beredda smältstycken, deri äfven inräknade sådana, af hvilka Franche-Comté-stångjernet blifvit framställt, uppgick årsproduktionen till endast 11,874 ton eller 6:s proc. och återstående 1,656 ton (0:s proc.) utgjordes af puddelråskenor. Under den senast gångna femårsperioden har tillverkningen af smältstycken och råskenor omfattat följande kvantiteter:

år 1892	235,426 ton
» 1893	225,532 »
» 1894	204,517 »
» 1895	188,726 »
» 1896	188,396 »

hvaraf inhemtas, att tillverkningen under senare tider ständigt varit i nedgående, ohuruval sistförflutna årets produktionsminskning inskränker sig till ett belopp af 330 ton, motsvarande ej fullt 0:2 procent.

Det andra slaget af hithörande produkter, nemligen götmetall, utgjordes af 114,120 ton (44:4 %) Bessemer-, 142,301 ton (55:4 %) Martin- och 604 ton (0:2 %) degelgötmetall. Med undantag af 2,985 ton skrotadt gjutgods, hvaraf största delen eller 2,905 ton Martingjutgods, bestod ofvannämnda belopp uteslutande af göt. Tillverkningen af götmetall under hvartdera af åren 1892—1896 inhemtas af nedanstående produktions-siffror, som utvisa kvantiteterna i ton:

År.	Bessemermetall.	Martinmetall.	Degelgötmetall.	Summa götmetall.
1892	82,422	76,556	617	159,595
1893	84,398	81,889	558	166,845
1894	83,322	84,003	510	167,835
1895	97,320	99,259	598	197,177
1896	114,120	142,301	604	257,025

Jemföras de senaste tvenne årens siffror, visar sig ökning med afseende på alla tre slagen af götmetall, nemligen med resp. 16,800, 43,042 och 6 ton. I sin helhet har alltså produktionen af götmetall under år 1896 ökats med 59,848 ton eller 30:4 procent. Räknadt från år 1892 uppgick ökningen i götmetallproduktionen till 97,430 ton motsvarande 61 proc., medan samtidigt tillverkningen af välljern minskades med 47,030 ton eller 20 procent.

Bessemermetall framställdes år 1896, likasom de närmast föregående åren, uteslutande inom Vermlands, Örebro, Vestmanlands, Kopparbergs och Gefleborgs län, dock hufvudsakligen eller till mer än $\frac{3}{4}$ inom de tvenne senare länen. Tillverkning af Martinmetall förekom åter inom nyssnämnda fem samt sex andra län; största produktionsbeloppen hade Örebro och Kopparbergs län, hvilka tillsammans bidrogo med hälften af samfälda produktionen. Degelgötmetall framställdes vid verk, belägna i Stockholms stad samt Upsala och Kopparbergs län.

Med den så kallade basiska defosforiseringsmetoden hafva i vårt land år 1896 framstälts 61,692 ton i ofvan angifna belopp inräknad götmetall, hvaraf 21,675 ton Bessemer- och 40,017 ton Martingöt samt 100 ton Martingjutgods. Den ojemförligt största delen (45,943 ton) af ifrågavarande tillverkningar har framstälts vid Domnarfvets och Avosta jernverk i Kopparbergs län, hvarförutom mindre kvantiteter tillverkats vid Ankarsrum i Kalmar län, Kallinge i Blekinge län, Gullöfors i Elfsborgs län, Stjernfors i Örebro län, Hallstahammar i Vestmanlands län, Fors i Kopparbergs län samt Hofors i Gefleborgs län. Den basiska metodens under senare åren ökade användning inom jernhandteringen i riket framgår af nedanstående uppgifter angående de med tillhjälp af förenämnda metod erhållna kvantiteterna götmetall:

År.	Bessemergöt. Ton.	Martingöt. Ton.	Martin-gjutgods. Ton.	Summa Ton.
1893	8,419	15,010	38	23,467
1894	10,954	15,240	50	26,244
1895	17,824	19,934	84	37,842
1896	21,675	40,017	100	61,692

Sedan 1893 har alltså produktionsökningen, procentiskt uttryckt, utgjort för basiska Bessemergöt 157, för basiska Martin-göt 167 och för basiskt Martingjutgods 163 procent.

Uti tab. 5 redogöres för väldigt jern och stål, stång-, fason- och finjern samt -stål jemte andra gröfre tillverkningar af smidesjern och stål, som, oberäknadt i vissa fall omvällningar, direkt framstälts af tillförene ej välda ämnen. Då allt sådant, som med fog kan anses såsom verklig manufaktur, icke med större rätt än t. ex. vid jernverk framställda maskiner kan sägas höra till bergshandteringen, har, på sätt i närmast föregående årsberättelser skett, all egentlig manufaktur, såsom bleck- eller tunnplåt, spik, redskapssmide och mera dylikt, som framställes af förut väldigt jern och stål, uteslutits ur förevarande redogörelse och, likasom efter omsmältning af tackjern beredt gjutgods, öfverflyttats till berättelsen om fabriker och handverk, hvarmot grofplåt för ångpannor, fartyg, bryggor m. m. d., jernvägsskenor med skarfjern och bottenplåtar, jernvägshjulband (tires), axlar, ankare och andra grofsmiden, hvilka alla med omedelbart föregående vällning mera direkt framställas, i denna tabell sammanstälts med stång-, fason- och finjern samt -stål, som af enahanda ämnen på liknande sätt beredas. I fråga om axlar och somliga andra grofsmiden må dock anmärkas, att i de undantagsfall, då dylika tillverkningar utföras vid mekaniska verkstäder utan egen jern-tillverkning, blifva desamma redovisade i berättelsen om fabriker och handverk, hvaraf följer, att här meddelade siffror måhända icke fullt omfatta produktionen i sin helhet.

För lättare öfverblick af de olika tillverkningar, som i förenämnda tab. 5 finnas specificerade särskildt för hvarje län, äro i en å nästföljande sida intagen tablå sammanförda årsuppgifterna, för så vidt de afse produktionens kvantitet och värde inom hela riket, med jemförande kvantitetssiffror för det närmast förutgångna året, hvarjemte i skilda kolumner procentiskt angifvits hvarje, år 1896, redovisad tillverknings fördelning på de ämnen, välljern och götmetall, hvaraf desamma framstälts.

Tillverkningsaf smidesjern och stål åren 1895 och 1896.

	Tillverkningsbelopp		Värdet å 1896 års tillverkningsaf	År 1896 framställdes af	
	år 1895.	år 1896.		väll-jern.	göt-metall.
	T o n.		Kronor.	Procent.	
Välda ämnen för export (blooms, billets etc.).....	9,488	20,678	2,636,947	0·14	99·86
Stångjern och -stål.....	168,270	176,377	24,288,967	61·08	38·92
Ej spec. fasonjern och -stål	12,171	8,246	1,157,521	1·35	98·65
Band-, söm- och ej spec. fin-jern	78,168	70,347	8,989,361	56·14	43·86
Valstråd i ringar	26,038	23,140	3,161,689	37·76	62·24
Tubämnen.....	—	22,827	5,619,578	—	100·00
Grof plåt	12,028	15,441	2,520,049	1·13	98·87
Jernvägsskenor.....	2,884	199	24,230	—	100·00
Skarfjern och bottenplåtar	387	335	49,373	8·36	91·64
Jernvägshjulband (tires)...	900	1,366	287,000	—	100·00
Axlar.....	1,897	1,798	489,436	24·02	75·98
Ankare och andra grofsmiden	695	1,615	660,172	5·02	94·98
Summa	312,926	342,369	49,884,323	45·80	54·20

Den i tablån först upptagna tillverkningen, välda blooms och billets för export, framställdes år 1896 inom åtta af rikets län, men hufvudsakligen eller till mer än $\frac{3}{5}$ i Kopparbergs och Gefleborgs län med resp. 8,000 och 4,953 ton.

Stångjern och -stål framställdes uti aderton olika län. Främst bland dessa i afseende på årstillverkningens storlek stod Vestmanlands län med 37,616 ton; dernäst följde Kopparbergs län med 31,352 ton, Gefleborgs med 27,724 ton, Örebro med 20,851 ton, Östergötlands med 18,988 ton, Vermlands med 13,916 ton och Upsala med 13,066 ton, medan för öfriga elfva län samfälda tillverkningen ej steg högre än till 12,864 ton.

Det för ej särskildt specificerad fasonjern och -stål ofvan anförda produktionsbeloppet hemtades nästan uteslutande från Kopparbergs och Gefleborgs län, hvilka redovisade resp. 6,773 och 837, under det att återstående 636 ton fördelade sig på Vermlands, Örebro och Vestmanlands län.

Beträffande band-, söm- och ej särskildt specificerad finjern framstod bland de sju med dylik tillverkning under redogörelseåret sysselsatta länen Örebro län såsom det i sådant hänseende produktivaste. Dess bidrag utgjorde nemligen 20,229 ton, medan från Kopparbergs län erhöles 15,439, från Vermlands 12,468, från Vestmanlands 9,691, från Östergötlands 5,516, från Gefleborgs 4,326 och från Kalmar län 2,678 ton.

Valstråd i ringar tillverkades i sju olika län, dock företrädesvis i Kopparbergs län med 9,812 ton, Vermlands med 5,057 ton och Örebro med 4,323 ton, medan återstående 3,948 ton fördelade sig på Gefleborgs, Vestmanlands, Kalmar och Östergötlands län.

Af de uppgifna tubämnen, hvilka i 1896 års primäruppgifter för första gången specificerats och under föregående år antagligen till väsentlig del upptagits under stångjern och -stål samt ej specificerad fasonjern och -stål, hade 16,189 ton eller mer än $\frac{7}{10}$ producerats inom Gefleborgs län och

4,811 ton framstälts inom Örebro län, hvarjemte från Vermlands län redovisats 1,650 och från Upsala län 177 ton.

Grof plåt tillverkades vid jernverk belägna inom Upsala, Östergötlands, Örebro, Vestmanlands och Kopparbergs län, dock i öfvervägande mängd inom sistnämnda län, hvars uppgifna produktion utgjorde 9,119 ton eller nära $\frac{3}{5}$ af totala årstillverkningen.

Utvalsning af jernvägsskenor äfvonsom af skarvfjern och bottenplåtar egde rum uteslutande inom Kopparbergs län, likasom jernvägshjulband (tires) utvalsades endast inom Gefleborgs län.

Axlar framställdes i nämnvärd mängd endast inom Vermlands, Vestmanlands och Gefleborgs län, andra gröfre smiden åter producerades hufvudsakligen inom Östergötlands, Vermlands och Vestmanlands län.

Om till stångjern i vidsträckt bemärkelse hänföres såväl hvad här i mera egentlig bemärkelse förstås med stångjern som ock välda blooms och billets, ej specificerad fason- och finjern samt -stål, äfvonsom valstråd i ringar, ställer sig en jemförelse i afseende på tillverkningskvantiteterna häraf under hvardtera af åren 1892—1896 så, som nedanstående siffror utvisa:

år 1892.....	273,510 ton
» 1893.....	266,727 »
» 1894.....	267,049 »
» 1895.....	294,135 »
» 1896.....	298,788 »

För vinnande af kännedom om förhållandet mellan smidt och valsadt stångjern och -stål har i tab. 6 en uppdelning gjorts, af hvilken framgår bland annat att, oberäknadt fin- och fasonjern samt -stål, som framställes uteslutande medelst valsning, år 1896 beredts 37,079 ton stångjern och -stål medelst smidning och 125,209 ton medelst valsning. Huruledes förhållandet i afseende å användningen af smidning eller valsning vid framställande af stångjern och -stål i inskränkt bemärkelse under de sist gångna åren förändrats till relativ förmån för den senare metoden, framgår af efterföljande siffror:

År.	Stångjern och -stål, beredt medelst	
	smidning.	valsning.
1892	46,693 ton = 34·1 proc.	90,306 ton = 65·9 proc.
1893	43,072 » = 31·8 »	92,479 » = 68·2 »
1894	39,738 » = 29·5 »	94,896 » = 70·5 »
1895	37,381 » = 24·2 »	117,229 » = 75·8 »
1896	37,079 » = 22·9 »	125,171 » = 77·1 »

Af den för år 1896 angifna kvantiteten smidt stångjern och -stål hade 32,145 ton (86·7 %) utsmidts af smältstycken, 4,600 ton (12·4 %) af götmetall och 334 ton (0·9 %) af brännstål. Af valsadt stångjern och -stål i inskränkt bemärkelse hade sagda år 70,043 ton (56 %) utvalsats af i härd beredt jern, 1,536 ton (1·2 %) af puddeljern och -stål samt 53,592 ton (42·8) af götmetall.

Smidt stångjern och -stål framställdes inom sju olika län, hvaribland Upsala och Örebro län intogo främsta rummen med en årstillverkning af resp. 8,122 och 6,959 ton. Medelst valsning beredt stångjern och -stål framställdes åter inom tretton län, bland hvilka Vestmanlands län hade att uppvisa den högsta produktionen, 31,702 ton eller mer än $\frac{1}{4}$ af totalbeloppet.

B) Andra bergverksprodukter än jernmalm och jern.

a) **Malmer.**

Utur de för vinnande af annan malm än jernmalm år 1896 arbetade grufvor hafva, såsom af de i tab. 7 sammanförda uppgifterna kan i detalj inhämtas, följande till kvantitet och värde angifna olika slag af malm blifvit uppfordrade:

	Vigt.	Värde.
Guldmalm	736 ton.	21,900 kronor.
Silfver- och blymalm	15,381 »	278,710 »
Kopparmalm	24,351 »	307,909 »
Zinkmalm	44,041 »	1,224,956 »
Manganmalm	2,056 »	26,855 »
Svafvelkis	1,009 »	10,794 »

I samma tabell finnas äfven meddelade fullständiga uppgifter angående kvantiteten brutet berg och malm tillsammans. Då emellertid ur det samtidigt med malmerna lösbrutna gräberget ofta utskrädts flera sorters malm, har det ej varit möjligt att för hvarje malmslag specifikt angifva den deremot svarande bergmassan. Inalles utgjorde kvantiteten brutet berg och malm 256,882 ton, hvarur erhöles ofvannämnda olika malmslag, som sammanlagda uppgå till ett belopp af 87,574 ton och alltså utgöra 34,1 proc. af hela den brutna bergmassan.

För att åskådliggöra i hvad mån brytningen af förestående malmer ökats eller minskats under år 1896 i förhållande till enahanda brytning under hvarterdera af närmast föregående fyra år, har Kollegium här nedan sammanställt uppgifterna i berörda hänseende för femårsperioden 1892—1896 med angifvande af kvantiteterna i ton:

	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.
Guldmalm	3,463	2,441	—	459	736
Silfver- o. blymalm...	19,803	21,043	14,825	12,045	15,381
Kopparmalm	24,069	22,033	25,710	26,009	24,351
Koboltmalm.....	53	101	—	—	—
Zinkmalm.....	54,981	46,623	47,029	31,349	44,041
Manganmalm	7,832	7,061	3,359	3,117	2,056
Molybdenmalm	0,1	0,1	—	—	—
Antimonmalm	—	—	0,03	1,5	—
Svafvelkis.....	1,249	480	656	221	1,009

Vid jämförelse mellan de tvenne sist förflutna årens produktionsiffror framgår, att under år 1896 brytningsmängden ökats i fråga om guldmalm med 277 ton (60,3 %), silfver- och blymalmer med 3,336 ton (27,7 %), zinkmalm med 12,692 ton (40,3 %) samt svafvelkis med 788 ton (356,6 %), men att minskning ogt rum i afseende å kopparmalm med 1,658 ton (6,4 %) och manganmalm med 1,061 ton (34 %). Den här i landet ytterst sparsamt förekommande antimonmalmen, hvaraf mindre kvantiteter erhöles åren 1894 och 1895, har icke varit föremål för brytning under år 1896.

b) **Stenkol och eldfasta leror.**

Enligt det i tab. 8 meddelade sammandrag af uppgifterna rörande uppfordringen år 1896 ur rikets stenkolsgrufvor användes för densamma nämnda år 12 uppfordringsschakt vid de sju inom Malmöhus län belägna stenkolsfälten. Totala brytningsmängden eller kvantiteten brutet berg, stenkol och lera utgjorde 431,254 ton, hvaraf erhöles 225,848 ton stenkol af olika kvaliteter samt 120,426 ton eldfasta leror, som hufvudsakligen tillgodogjorts för tillverkning af tegel och annat lerogods. Värdet å de erhölesna stenkolen har uppgifvits till 1,614,413 kronor och å de eldfasta lerorna till 185,357 kronor.

På de i tabellen närmare angifna stenkolssorterna fördelade sig hela summan på följande sätt:

N:r 1	121,799 ton =	53,9 proc.
N:r 2	86,035 » =	38,1 »
N:r 3	18,014 » =	8,0 »
Summa 225,848 ton = 100,00 proc.		

För jämförande öfversigt af tillverkningarna under sistförflutna fem år meddelas följande kvantitetsuppgifter:

År.	Stenkol.	Eldfasta leror.
1892	199,380 ton	123,096 ton
1893	199,933 »	138,469 »
1894	195,950 »	129,617 »
1895	223,652 »	120,385 »
1896	225,848 »	120,426 »

Medan, enligt hvad förestående siffror ådagalägga, produktionen af eldfasta leror under de tvenne senaste åren haft ungefär samma omfattning, visar sig åter stenkolsbrytningen år 1896 hafva försiggått i något större skala än år 1895, i det att en produktionsökning af 2,196 ton eller närmare 1 proc. uppstått.

När för utrönande af arbetseffekten vid stenkolsgrufvorna kvantiteten lösbrutet berg jämföres med antalet under jord sysselsatta arbetare, erhöles beträffande de fyra senaste åren följande relationer:

År.	Brytningsmängd. Ton.	Antal arbetare under jord.	Ton lösbrutet berg pr arbetare.
1892	382,209	1,260	303
1893	388,213	1,217	319
1884	399,898	1,199	334
1895	406,179	1,219	333
1896	431,254	1,254	344

c) **Fältspat.**

Enligt de till Kollegium inkomna, för första gången meddelade uppgifterna angående fältspatsbrytningen i riket hafva, såsom tab. 9 närmare utvisar, vid 12 under arbete varande brott erhöles inalles 12,789 ton fältspat, hvars värde uppskattats till 145,989 kronor. Hälften eller noga räknadt 6,359 ton af den redovisade brytningsmängden hemtades från de sex inom Stockholms län belägna fältspatsbrotten, och andra hälften

fördelade sig på följande fyra län: Östergötlands 1,365 ton, Blekinge 35, Göteborgs och Bohus 2,977 samt Örebro 2,053 ton. Största kvantiteten vid något fältspatsbrott under året uppfordrad fältspat erhöles vid Tällås inom Torps socken af Göteborgs och Bohus län och utgjorde 2,746 ton.

Beräknas genomsnittsvärdet å den i riket under år 1896 brutna fältspaten, blir detta omkring 11 kronor per ton. Men då af de i tabellen specificerade uppgifterna framgår att medelpriset vexlat ej obetydligt vid de olika brotten, torde upplysningsvis böra påpekas, att tvenne till värdet väsentligen olika produkter blifvit redovisade, den ena, kallad prima, i regeln betingande minst dubbelt så högt pris som den andra, såsom sekunda betecknade varan.

d) Metaller.

Under hänvisning, för närmare detaljers inhemtande, till tab. 10 får Kollegium i afseende å hithörande produkter meddela följande öfversigt.

Guld. Produktionen år 1896 omfattade ett belopp af 114⁵²⁹ kilogram med angifvet värde af 284,467 kronor. Af samfälda produktionsbeloppet hade 91⁵ kg. erhållits vid Falu kopparverk samt det öfriga vid Ädelfors guldverk i Jönköpings län och Kafveltorps blyhytta i Örebro län. Den allra största delen eller 94⁵ kg. hade bekommit på våta vägen och endast 20⁰²⁹ kg. på torra vägen. Guldproduktionen under år 1896, hvilken är den största som någonsin förekommit, visar i jemförelse med resultatet för 1895 en ökning af 29²³⁸ kg. (34³ %), såsom af nedanstående siffror, hvilka jemväl afse årsmedeltalen för femårsperioderna under tiden 1861—1895, närmare belyses:

Åren 1861—65	14 ⁸⁹⁵ kg.	År 1892	87 ⁶²⁶ kg.
» 1866—70	8 ²³² »	» 1893	93 ³⁷⁶ »
» 1871—75	5 ¹³³ »	» 1894	93 ⁶⁰³ »
» 1876—80	5 ⁷⁷⁶ »	» 1895	85 ²⁹¹ »
» 1881—85	24 ⁷⁹⁶ »	» 1896	114 ⁵²⁹ »
» 1886—90	77 ⁵⁷⁷ »		
» 1891—95	93 ⁸⁹⁵ »		

Silfver. Samfälda produktionsbeloppet vid de med tillverkning af silfver år 1896 sysselsatta verk uppgick till 2,082³ kg., i penningvärde motsvarande 163,949 kronor. Härtill hade Sala silfververk ensamt bidragit med 1,527³ kg. eller närmare $\frac{3}{4}$. I jemförelse med år 1895 visade redogörelseåret ett gynnsamt resultat, i det att tillverkningsmängden ökats med 894³ kg. eller 75³ procent. Årsproduktionen i sin helhet utgjorde i genomsnitt under femårsperioderna från och med 1861 samt under hvartera af åren 1892—1896:

Åren 1861—65.....	1,128 ⁹ kg.	År 1892	5,210 ⁶ kg.
» 1866—70.....	1,185 ³ »	» 1893	4,464 ⁶ »
» 1871—75.....	779 ⁹ »	» 1894	2,869 ⁵ »
» 1876—80.....	1,116 ⁹ »	» 1895	1,188 ⁰ »
» 1881—85.....	1,713 ⁰ »	» 1896	2,082 ³ »
» 1886—90.....	4,254 ² »		
» 1891—95.....	3,478 ¹ »		

Bly. Det under år 1896 för riket uppnådda produktionsbeloppet utgjorde 1,518,419 kg. frisk- och raffinadbly samt 11,100 kg. blyglete (silfverglitt), tillsammans 1,529,519 kg. eller 273,440 kg. (21³ %) mera än närmast föregående år. Värdet å hela årstillverkningen har uppgifvits till 281,605 kronor.

Under femårsperioderna från och med 1861 samt åren 1892—1896 omfattade blytillverkningen i medeltal per år nedanstående belopp:

Åren 1861—65 ..	444,770 kg.	År 1892.....	801,327 kg.
» 1866—70 ..	395,833 »	» 1893.....	472,008 »
» 1871—75 ..	53,592 »	» 1894.....	330,363 »
» 1876—80 ..	71,985 »	» 1895.....	1,256,079 »
» 1881—85 ..	269,422 »	» 1896.....	1,529,519 »
» 1886—90 ..	274,358 »		
» 1891—95 ..	635,974 »		

Koppar. Koppertillverkningen i riket har under år 1896 lemnat som resultat 91,350 kg. garkoppar från Kafveltorp i Örebro län och 157,236 kg. af cementkoppar bekommen raffinadkoppar från Åtvidaberg i Östergötlands län eller inalles 248,586 kg., hvilket är 32,281 kg. (14⁹ %) mera än år 1895. Värdet å all under redogörelseåret vunnen koppar har uppgifvits utgöra 210,080 kronor.

Framställningen af gar- och raffinadkoppar har i årligt medeltal under senast tilländagångna femårsperioder samt under hvartera af åren 1892—1896 omfattat nedan angifna kvantiteter:

Åren 1861—65...	1,731,169 kg.	År 1892 ..	744,617 kg.
» 1866—70...	2,003,335 »	» 1893.....	543,908 »
» 1871—75...	1,162,358 »	» 1894	349,899 »
» 1876—80...	925,048 »	» 1895.....	216,305 »
» 1881—85...	770,793 »	» 1896.....	248,586 »
» 1886—90...	835,298 »		
» 1891—95...	479,584 »		

Halfprodukter. Förutom ofvan specificerade, fullt slutbehandlade produkter hafva i de inkomna primäruppgifterna redovisats och i tab. 10 jemväl sammanförts kvantiteter och värden för följande under år 1896 framställda halfprodukter:

	Vigt i kilogram.	Värde i kronor.
Silfverprecipitat	3,148	23,700
Verkbly	1,100,482	230,235
Cementkoppar	495,000	280,000
Zinkblende rostadt	23,000,000	1,196,000

e) Diverse bergverksprodukter.

Svafvel. Vid Falu kopparverk, det enda verk, hvarest under de närmaste åren svafvel producerats, uppgick tillverkningen år 1896 till 77,100 kg., i penningvärde motsvarande 6,000 kronor. Produktionen utgjorde:

År 1892.....	45,600 kilogram
» 1893.....	75,000 »
» 1894	36,000 »
» 1895.....	— »
» 1896.....	77,100 »

Årliga medeltillverkningen under de fem senaste åren utgjorde alltså 46,740 kg.

Kopparvitriol. Tillverkningen här af, som bedrifvits endast vid Falu kopparverk, uppgick år 1896 till 1,506,398 kg. och uppskattades till ett värde af 390,000 kronor. Produktionen, som under redogörelseåret stigit med 310,990 kg. (26 %), omfattade:

År 1892	579,986	kilogram
» 1893	659,031	»
» 1894	722,501	»
» 1895	1,195,408	»
» 1896	1,506,398	»

Årliga medeltillverkningen under femårsperioden utgjorde 932,665 kg.

Jernvitriol. Vid fem olika verk hafva år 1896 framstälts sammanlagdt 190,556 kg., som uppgifvits representera ett värde af 9,198 kronor och som till största delen (112,455 kg.) frambragts vid Falu kopparverk, der åter under 1895 ingen tillverkning af jernvitriol egde rum. Redogörelseåret företedde en till 96,431 kg. (102,4 %) uppgående produktionsökning. Tillverkningen under senast tilländagångna femårs-följd har omfattat nedanstående kvantiteter.

År 1892	475,793	kilogram
» 1893	453,846	»
» 1894	361,918	»
» 1895	94,125	»
» 1896	190,556	»

Årliga medeltillverkningen under femårsperioden utgjorde 315,248 kg.

Alun. Tillverkningen här af, bedrifven vid trenne olika verk, men till det ojemförligt största omfånget vid skånska superfosfat- och svafvelsyrefabriken i Helsingborg, har omfattat följande belopp:

År 1892	355,608	kilogram
» 1893	357,495	»
» 1894	261,009	»
» 1895	286,284	»
» 1896	333,536	»

hvaraf synes, att produktionen under redogörelseåret ökats med 47,252 kg. eller 16,5 procent. Värdet å de 333,536 kg. alun, som framställdes år 1896, uppgick till 36,480 kronor.

Årliga medeltillverkningen under femårsperioden utgjorde 318,786 kg.

Blyerts. Under redogörelseåret har blyertstillverkningen, som bedrifvits vid tvenne inom Vestmanlands län belägna verk, omfattat en kvantitet af 13,946 kg. eller något mer än dubbelt så mycket som år 1895. Årstillsverkningens värde har uppgifvits vara 1,820 kronor. Produktionen utgjorde:

År 1892	15,423	kilogram
» 1893	49,350	»
» 1894	105,630	»
» 1895	6,912	»
» 1896	13,946	»

Årliga medeltillverkningen under femårsperioden utgjorde 38,252 kg.

Rödfärg, som under föregående år upptagits bland bergverksprodukter, redovisas hädanefter, tillsammans med öfrigt tillverkning af färger och färgämnen, i berättelsen angående fabriker och handtverk.

C) Arbetskraft.

a) Motorer.

De för bergverksrörelsen använda motorer hafva, såsom af tab. 12 närmare inhemtas, år 1896 utgjort ett antal af 1,588, nemligen 453 vid grufvorna och 1,135 vid öfriga bergverk. Att det senare talet något, nemligen med 18 stycken, understiger det för år 1895 uppgifna, beror dels derpå att 1896 års primäruppgifter fullständigare än föregående års redogjort för sådana motorer, som användts hufvudsakligen för framställande af gjutgods genom tackjerns omsmältning och för egentlig manufaktur-tillverkning, hvilka motorer öfverflyttats till berättelsen om fabriker och handtverk, dels ock derpå att rödfärgsverken numera blifvit från berättelsen om bergshandteringen till nyss-nämnda berättelse öfverförda.

Ojemförligt största delen af det år 1896 redovisade antalet motorer utgjordes af vattenhjul och turbiner (1,165) samt ångmaskiner (320).

För ej mindre än 1,495 af de 1,502 motorer, för hvilka antalet hästkrafter efterfrågats, har styrkan blifvit uppgifven, och utgjorde densamma inalles 59,418 hästkrafter, hvaraf för 1,160 vattenhjul och turbiner 47,778, för 320 ångmaskiner 11,297 och för 15 andra maskiner 343. I fråga om 5 vattentmotorer saknas i primäruppgifterna anteckning rörande hästkrafttalet, hvilket antagligen beror derpå, att detsamma icke för vederbörande förvaltningar varit ens närmelsevis känt.

Största antalet motorer eller 350 har uppgifvits från Örebro län, hvarefter följa i ordning Kopparbergs län med 284, Vestmanlands län med 201, Vermlands län med 186 och Gefleborgs län med 175. Uti öfriga sexton län voxlade antalet från 97 i Upsala till endast 1 i Kristianstads län.

I afseende på omfattningen af motorernas uppgifna styrka stod Kopparbergs län främst med sammanlagdt 12,649 hästkrafter och efterföljdes närmast af Gefleborgs (11,325), Örebro (10,078), Vermlands (8,921), Vestmanlands (6,036), Östergötlands (2,954), Upsala (2,459) och Malmöhus län (1,603), under det att i intet af de återstående tretton länen hästkrafttalet uppgick till 1,000.

Vattenhjul och turbiner synas hafva den största användningen inom Örebro län, hvarifrån uppgifvits ej mindre än 282 stycken med en sammanlagd styrka af 9,102 hästkrafter, hvaremot, då endast hästkrafttalet afses, Kopparbergs län står främst, enär det derstädes använda antalet motorer af ifrågasvarande slag, 204 stycken, hade en styrka af sammanlagdt 10,872 hästkrafter.

Ångmaskinernas antal var högst eller 54 om tillsammans 1,462 hästkrafter i Kopparbergs län; den största samfölda ång-

kraften åter disponerade Gefleborgs län, hvars 48 ångmaskiner representerade tillsammans 4,007 hästkrafter. I förevarande hänseende framstående rum intagas jemväl af Malmöhus län med 44 ångmaskiner om sammanlagdt 1,581 hästkrafter samt Örebro län med 46 ångmaskiner om tillsammans 976 hästkrafter.

b) Arbetare.

Antalet af de vid bergverksrörelsen i riket år 1896 använde arbetare utgjorde, enligt tab. 13, inalles 27,994 mot 26,284 år 1895.

Af samtliga år 1896 sålunda använda arbetare voro 12,301 eller 43° proc. sysselsatta med grufdrift och fältspatsbrytning och egde anställning vid:

Jerngrufvor	8,439	=	68 ⁶⁰	proc.	
Guld-, silfver- och blygrufvor	360	=	2 ⁹³	»	
Koppargrufvor	551	=	4 ⁴⁸	»	
Zinkgrufvor	1,078	=	8 ⁷⁶	»	
Andra malmgrufvor	43	=	0 ³⁵	»	
Stenkolsgrufvor	1,625	=	13 ²¹	»	
Fältspatsbrott	205	=	1 ⁶⁷	»	
	Summa	12,301	=	100	proc.

Den afsevärda minskningen af antalet arbetare vid »andra malmgrufvor» från 121 år 1895 till endast 43 år 1896 beror hufvudsakligen derpå, att Böhlets mangangrufvor i Skaraborgs län under sistnämnda år ej voro med malmfångst bearbetade.

Af den till grufvorna och fältspatsbrotten hörande personalen arbetade 5,685 (46² %) under jord och 6,616 (53⁸ %) i dagen, och bland dessa senare voro 1,439 (21⁷ %) sysselsatta med arbete, motsvarande grufarbetet under jord.

De 15,693 vid andra verk än grufvor för framställning af bergverksprodukter använda arbetarne fördelade sig sålunda, att på jernverken kommo 14,971 (95⁴ %), på guld-, silfver- och blyverken 153 (1⁰ %), på kopparverken 116 (0⁷ %) och på samtliga öfriga bergverk 453 (2⁹ %).

I arbetet vid bergverken deltog under året tillsammans 535 kvinnor, hvaraf öfver hälften eller 318 voro sysselsatta vid jerngrufvorna.

Endast 2,593 (9³ %) af hela det uppgifna arbetarantalet voro under 18 år, nemligen 2,372 män och 221 kvinnor.

Bland de olika länen, inklusive Stockholms stad, räknade Kopparbergs län den talrikaste arbetarepersonalen, uppgående till 6,300 eller i förhållande till rikssiffran 22⁵ proc., hvaraf nära hälften hade sysselsättning vid jernverken och inemot två femtedelar vid jerngrufvorna. Vid de inom Örebro län belägna grufvorna och bruken voro under året i verksamhet 5,756 arbetare, hvaraf nära hälften sysselsattes vid jernverken och mer än tredjedelen vid jerngrufvorna. I Vestmanlands län uppgick arbetsstyrkan till 3,154 personer, så att de trenne nu nämnda länen tillsammans förfogade öfver mer än halfva antalet vid rikets samtliga bergverk använda arbetare. I såväl Vermlands som Gefleborgs län utgjorde arbetarnes antal mellan 3,000 och 2,000, i hvardera af Upsala, Östergötlands, Malmöhus och Norrbottens län mellan 2,000 och 1,000

samt uti öfriga 14 län under 1,000 i hvardera, vexlande från 487 i Stockholms till endast 3 i Skaraborgs län.

Förutom hvad sålunda med stöd af uppgifterna i tab. 13, ofvan blifvit upplyst rörande antalet vid bergverken år 1896 sysselsatta arbetare inhemtas derjemte af redogörelserna från Södra bergmästaredistriktet, att för upptagning och rengöring af sjö- och myrmalmer under året användts 1,634 dagsverken, hvaraf 820 i Jönköpings, 799 i Kronobergs och 15 i Kalmar län.

c) Olyckshändelser.

Af sådana vid grufvor och andra bergverk timade olyckshändelser, som medfört dödlig utgång eller ock oförmåga till arbete under minst fjorton dagar, lemnas i tab. 14 en öfversigt, hvaraf framgår, bland annat, att 643 dylika på 15 skilda län delade olyckshändelser inträffat under år 1896 och att dervid 28 personer drabbats af döden samt 621 lidit skador, som haft oförmåga till arbete under minst fjorton dagar till följd. Af samtliga olyckshändelser inträffade 255 vid grufvor och 388 vid andra bergverk. Dödsfallen fördelade sig sålunda, att 19 egde rum vid grufvor — deraf 16 nere i grufvan — och 9 vid andra bergverk. Af de skadade voro 242 grufarbetare — deraf 126 sysselsatta nere i grufvan — medan 379 tillhörde arbetarepersonalen vid andra bergverk. Under 18 år voro 2 dödade och 12 skadade.

Rörande orsakerna till de timade olyckshändelserna inhemtas genom de af vederbörande afgifna primäruppgifterna i fråga om de *dödade*, att 15 krossats eller på annat sätt dödats af nedfallande föremål, 1 blifvit öfverkörd af en malmvagn, 5 ljutit döden genom fall, 1 genom slag af körbommen till en hästvandring, 1 genom att träffas af en sönderspringande smergelskifva, 2 omkommit vid explosion, 1 dött i följd af gasförgiftning samt 2 genom att indragas i valsverk. Beträffande åter de *skadade* lemna primäruppgifterna ingalunda något fullständigt eller i allo tillfredsställande material för bedömande af de uppkomna skadornas olika orsaker eller art. Kollegium har emellertid sökt, så godt sig göra låter, sammanföra de i berörda hänseende meddelade upplysningar och dervid utrönt, att af hela antalet (621) skadade personer 307 skadats genom krossning, klämning, slag eller stötar af nedfallande föremål, 63 genom fall, 10 genom öfverkörning, 24 genom sten- och stålflisors inträngande i ögonen, 20 genom vrickning, försträckning eller förlyftning och 10 genom explosion. Dessutom hade 88 erhållit brännsår, 9 skärsår, 6 huggsår och 84 andra eller ej uppgifna skador.

Under närmast föregående år, 1895, inträffade vid bergverken i riket 49 dödsfall genom olyckshändelser under arbetet eller 21 flera än år 1896. Uppgifna antalet under år 1895 genom olyckshändelse skadade personer är deremot icke jemförbart med motsvarande uppgift för år 1896, enär från och med sistnämnda år redovisats, på grund af gällande nådiga bestämmelser, alla olyckshändelser som haft till följd oförmåga till arbete under minst 14 dagar, medan dessförinnan årsuppgifterna endast afsågo olyckshändelser, som medfört men för listiden eller invaliditet.

D) **Fyndigheters förvärfvande och försvar.**a) **Koncessioner.**

Under redogörelseåret har icke någon koncession att i enlighet med lagen den 28 maj 1886 eftersöka och bearbeta stenkolsfyndigheter sökts eller beviljats.

b) **Mutsedlar.**

Enligt tab. 16 hafva under redogörelseåret af vederbörande tjänstemän blifvit utfärdade 496 mutsedlar, hvaraf 185 å nyupptäckta och 311 å förut inmutade fyndigheter. Af hela antalet utfärdade mutsedlar gälde 273, motsvarande 55 proc. jernmalm, 14 eller 3 proc. guldsmalm, 56 eller 11 proc. silfver- och blymalm, 97 eller 20 proc. kopparmalm, 24 eller 5 proc. zinkmalm samt återstoden diverse andra i tabellen specificerade malmanledningar.

Då hithörande uppgifter kunna i viss mån tjena som mätare på den vid skilda tider rådande större eller mindre lifaktigheten inom bergsnäringens och särskildt grufdriftens olika brancher, meddelas här nedan en jemförande öfversigt af förhållandena under sist gånnga femårsperiod:

Antal utfärdade mutsedlar åren 1892—1896.

	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.
Jernmalm.....	398	221	251	201	273
Guldsmalm.....	65	53	58	4	14
Silfver- och blymalm.....				89	56
Kopparmalm.....	88	67	51	69	97
Manganmalm.....	14	5	2	2	4
Kromjern.....	—	—	—	—	2
Koboltmalm.....	5	2	4	1	1
Nickelmalm.....	1	16	5	20	7
Zinkmalm.....	27	17	29	14	24
Tennmalm.....	—	2	—	—	—
Molybdenmalm.....	1	1	1	5	1
Antimonmalm.....	—	1	—	—	2
Vismutmalm.....	—	1	—	—	—
Arsenikmalm.....	—	—	—	2	2
Svafvelkis.....	—	2	2	4	2
Magnetkis.....	—	—	—	1	8
Grafit.....	5	2	1	5	3
Summa	604	390	404	417	496

Den stegring af antalet utfärdade mutsedlar, som visade sig åren 1894 och 1895, fortfor i ökad grad äfven år 1896, i det att, såsom af ofvanstående synes, antalet sistnämnda år stigit med 79.

Kommerskollegii berättelse om bergshandlingen år 1896.

Ensamt inom Norra bergmästaredistriktet hafva under redogörelseåret utfärdats 169 mutsedlar, och, bland dessa är, enligt derom af bergmästaren i distriktet meddelad upplysning, inmutarerätt med det i Kongl. förordningen den 19 Augusti 1889 stadgade förbehåll meddelad å tillsammans 127 fyndigheter, af hvilka 2 voro belägna inom Vesterbottens och de öfriga inom Norrbottens län. Räkndt från den tidpunkt, då nämnda nådiga förordning började tillämpas, äro intill slutet af år 1896 inom distriktet utfärdade 1,058 mutsedlar med skyldighet för inmutaren att vara underkastad de förändrade bestämmelser om rätt för kronan att deltaga i grufarbetet och den deraf fallande vinsten, som genom ny lagstiftning kunna blifva gällande, samt utan rätt för grufegaren att tillsvidare få sig utmål anvisadt.

c) **Tilldelade utmål.**

Uti tab. 17 äro sammanförda uppgifter rörande de utmål, som jemlikt kap. 4 af nådiga grufvestadgan under år 1896 blifvit lagda, och inhämtas af nämnda tabell, att hela antalet dylika utmål utgjort 29, fördelade på Stockholms län (3), Jönköpings län (2), Kalmar län (2), Vermlands län (1), Örebro län (9), Vestmanlands län (3), Kopparbergs län (6), Gefleborgs län (2) och Jemtlands län (1) samt afseende fyndigheter, som innehållit jernmalm (18), silfver- och blymalm (1), kopparmalm (8), zinkmalm (1) och nickelmalm (1). Under senaste åren hafva tilldelats följande antal utmål:

år 1893.....	53 utmål
» 1894.....	33 »
» 1895.....	34 »
» 1896.....	29 »

d) **Arbetskyldighetens fullgörande.**

Den enligt gällande bestämmelser vederbörande åliggande skyldighet att i utmål och koncessionerade områden verkställa ett visst föreskrifvet mått af arbete har under år 1896, såsom tab. 18 närmare utvisar, varit eller blifvit fullgjord i tillsammans 2,282 utmål samt 6 enligt lagen den 28 maj 1886 koncessionerade områden. Af ifrågavarande antal utmål voro 591 (25⁹ %) under hvilostånd, och i 205 (9 %) hade arbetskyldigheten blifvit fullgjord genom arbete under föregående år, hvaremot arbetskyldigheten fullgjordes genom arbete under året med malm- eller stenkolsfångst i 407 (17⁸ %) af utmålen, utan malm- eller stenkolsfångst i 157 (6⁹ %), inom angränsande utmål i 687 (30¹ %) samt genom erläggande af afgift i 235 (10³ %) utmål. Af utmålen tillhörde 1,564 eller 68⁸ proc. jernmalmsgrufvor, 409 eller 17⁹ proc. stenkolsgrufvor samt 309 eller 13⁸ proc. andra grufvor.

Följande ur de resp. årsredogörelserna hemtade jemförelse-siffror upplysa om hithörande förhållanden under de fem senaste åren:

	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.
Utmål under hvilostånd.....	734	661	582	537	591
» med arbetskyldigheten fullgjord under föregående år	190	195	214	221	205
» d:o under året med malm (stenkols-)fångst.....	397	442	421	441	407
» d:o d:o utan malm (stenkols-)fångst.....	200	231	176	159	157
» d:o d:o inom angränsande utmål.....	623	589	608	677	687
» d:o genom erläggande af afgift.....	138	184	211	254	235
Koncessionerade områden.....	1	2	4	4	6
Summa	2,283	2,304	2,216	2,293	2,288

e) Beviljade hvilostånd.

Uppgifter angående utmål, för hvilka hvilostånd eller förlängning deraf beviljats att träda i kraft vid redogörelse-årets utgång eller från och med den 1 januari 1897, finnas meddelade i tab. 15, och utvisa dessa ett sammanlagdt antal af 150 dylika utmål, tillhörande i de allra flesta eller 133 fall jernmalmsfyndigheter och återstoden fyndigheter, som innehållit silfver- och blymalm (12), manganmalm (4) och nickel-malm (1). Af de sålunda medgifna hvilostånden voro 131 af bergmästarne meddelade hvilostånd och 19 af bergsöfverstyrelsen, jemlikt § 44 i gällande grufvestadga, beviljade förlängningar af hvilostånd.

Af de ifrågavarande utmålen tillhörde 49 Kopparbergs län, 40 Vestmanlands, 37 Örebro, 10 Vermlands, 7 Stockholms, 2 Jönköpings, 2 Elfsborgs, 2 Norrbottens och 1 utmål Södermanlands län.

Hvilostånd eller förlängningar deraf hade för nedan angifna antal utmål beviljats att träda i kraft vid utgången af:

År.	Beviljade hvilostånd.	Beviljad förlängning af hvilostånd.	Summa utmål.
1893.....	105	75	180
1894.....	103	18	121
1895.....	154	33	187
1896.....	131	19	150

E) Bergverkens fördelning efter egare.

Uti tab. 19 hafva sammanförts och länsvis ordnats de mestadels ur primäruppgifterna hemtade upplysningar angående förekommande olika slag af egare till grufvor och fältspatsbrott, ur hvilka malm, stenkol, leror eller fältspat under redogörelseåret erhållits, äfvensom till jernverk och andra bergverk, hvilka under året varit i gång. Att antalet i denna tabell upptagna verk icke till fullo öfverensstämmer med summan af de i föregående tabeller uppgifna verk förklaras helt naturligt deraf, att hvarje verk redovisats endast en gång, medan beträffande öfriga tabeller ett och samma verk på grund af sina särskilda tillverkningar stundom ingår bland uppgifterna till tvenne eller flere skilda tabeller.

Af de i förenämnda tab. 19 upptagna bergverk, utgörande i allt 685, tillhörde 117 eller 17¹/₂ proc. ensamme egare, 329 eller 48 proc. aktiebolag och 239 eller 34³/₄ proc.

andra bolag, hvarunder bland annat innefattas intressentskap äfvensom sådana föreningar af vare sig aktiebolag sinsemellan eller aktiebolag jemte enkla bolag eller enskilde egare, hvilka icke i och för det ifrågavarande verkets drift bildat särskildt aktiebolag. De olika slagen af bergverk fördelade sig med hänsyn till egarne så, som följer:

	Tillhörande ensamma egare.		Tillhörande aktiebolag.		Tillhörande andra bolag.		Summa.	
	Antal.	Proc.	Antal.	Proc.	Antal.	Proc.	Antal.	Proc.
Grufvor o. fältspatsbrott.....	66	15 ⁰ / ₁₀	185	41 ⁹ / ₁₀	190	43 ¹ / ₁₀	441	100 ⁰ / ₁₀
Jernverk.....	49	20 ⁹ / ₁₀	137	58 ⁶ / ₁₀	48	20 ⁵ / ₁₀	234	100 ⁰ / ₁₀
Andra bergverk	2	20 ⁰ / ₁₀	7	70 ⁰ / ₁₀	1	10 ⁰ / ₁₀	10	100 ⁰ / ₁₀

Häraf synes, bland annat, att grufvorna, med undantag af 15 proc. som tillhöra ensamma egare, någorlunda jemnt fördela sig på de olika slagen af bolag, medan af här redovisade jernverk omkring en femtedel tillhör ensamma egare, nära tre femtedelar tillhöra aktiebolag och omkring en femtedel andra bolag.

Beträffande bergverkens fördelning efter egare inom de olika länen meddelas följande öfversigt, hvarvid för jemförelses skull motsvarande siffror jemväl för närmast föregående år upptagits.

	Antal bergverk, tillhörande						Summa bergverk.	
	ensamma egare.		aktiebolag.		andra bolag.			
	1895	1896	1895	1896	1895	1896	1895	1896
Stockholms stad.....	—	—	1	1	—	—	1	1
Stockholms län.....	1	2	10	12	4	5	15	19
Upsala län.....	6	6	12	9	13	13	31	28
Södermanlands län.....	4	5	6	6	7	5	17	16
Östergötlands län.....	12	11	7	8	1	2	20	21
Jönköpings län.....	12	9	1	10	2	1	15	20
Kronobergs län.....	5	5	—	—	—	—	5	5
Kalmar län.....	2	2	5	6	1	—	8	8
Blekinge län.....	—	—	1	1	—	1	1	2
Kristianstads län.....	1	1	—	—	—	—	1	1
Malmöhus län.....	—	—	5	5	3	3	8	8
Göteborgs och Bohus län.....	—	2	—	—	—	—	—	2
Elfsborgs län.....	3	2	—	—	—	—	3	2
Skaraborgs län.....	1	—	3	—	1	1	5	1
Vermlands län.....	3	1	41	39	17	27	61	67
Örebro län.....	8	6	88	82	82	79	178	167
Vestmanlands län.....	6	9	48	34	39	39	93	82
Kopparbergs län.....	15	10	60	63	44	40	119	113
Gefleborgs län.....	1	2	22	17	1	6	24	25
Vesternorrlands län.....	1	1	5	4	2	2	8	7
Jemtlands län.....	—	—	8	7	—	—	8	7
Vesterbottens län.....	1	1	1	1	—	—	2	2
Norrbottens län.....	1	42	18	24	15	15	34	81
Summa	83	117	342	329	232	239	657	685

Af ofvanstående öfversigt synes, att ehuru minskning egt rum i åtskilliga län, antalet under redogörelseåret i gång varande bergverk i sin helhet ökats från 657 till 685, hvilken ökning beror dels på tillkomsten under år 1896 af en mängd med ringa malmfångst bearbetade jerngrufvor i Norrbottens län, dels på upptagande i berättelsen af fältspatsbrotten.

F) Bergverksewares för bevilning uppskattade inkomst.

Uti tab. 20 finnas sammanförda de nu för första gången, jemlikt nådiga föreskrifter, inhemtade upplysningar angående beloppet af den för bevilning uppskattade inkomsten af grufvor och andra bergverk. Af denna sammanfattning, som grundar sig på af egarne sjelfve meddelade uppgifter, framgår såsom slutresultat, att år 1896 samtliga i riket för bevilning uppskattade bergverksewares inkomst af bergverkens drift utgjort 6,355,895 kronor, hvaraf kommit på:

Jerngrufvor	1,690,761 kronor.
Stenkolsgrufvor	328,133 »
Andra grufvor och fältspatsbrott ...	325,032 »
Jernverk	3,852,837 »
Andra bergverk	159,132 »

Den mest inkomstbringande bergverksrörelsen synes, enligt de i tabellen närmare detaljerade uppgifterna, under året hafva bedrifvits inom Kopparbergs län, hvars för bevilning uppskattade inkomst af förenämnda slag uppgick till sammanlagdt 1,427,526 kronor. Något mindre, nemligen 1,221,010 kronor, utgjorde motsvarande inkomstbelopp inom Örebro län, hvar efter i ordningen följde Vestmanlands län med 916,396 kronor, Gefleborgs län med 796,550 kronor, Upsala län med 557,605 kronor, Vermlands län med 423,103 kronor och Malmöhus län med 346,133 kronor. I tvenne län, Östergötlands och Södermanlands, uppgick beloppet inom hvarterdera länet till något öfver 100,000 kronor, medan i öfriga elfva bergsbruksidkande län meranämnda belopp understeg 100,000 kronor, vexlande från 98,746 kronor i Norrbottens län ända ned till 760 kronor i Kristianstads län.

Stockholm den 16 september 1897.

Underdånigst

RICH. ÅKERMAN.

HJALM. GULLBERG.

K. Key-Aberg.

Résumé.

Les lois qui règlent actuellement l'exploitation des mines en Suède sont:

1) le code des mines du 16 mai 1884, aux termes duquel chaque citoyen suédois est autorisé à réclamer les gisements qui contiennent *a*) les minerais des métaux suivants: or, argent, platine, mercure, plomb, cuivre, fer (à l'exception des minerais de lac et de marais), manganèse, chrome, cobalt, nickel, zinc, étain, titane, molybdène, wolfram, bismuth, antimoine et arsenic, ainsi que *b*) pyrite de fer, pyrite magnétique et graphite;

2) la loi sur la recherche et l'exploitation des houilles, du 28 mai 1886, selon laquelle il est nécessaire, pour exploiter les mines de houille, d'en obtenir la concession du Roi.

La statistique de l'industrie minérale pour l'année 1896 fait connaître que l'extraction des divers minerais en roche a donné les quantités et valeurs détaillées ci-après, avec les différences de quantité constatées par rapport à l'année antérieure:

	Production en 1896.		Différence par rapport à 1895.	Valeur de la production en 1896.
	Tonnes.		Tonnes.	Couronnes ¹⁾ .
Minerai de fer en roche	2,038,094	+	136,123	9,326,574
Minerai d'or	736	+	277	21,900
Minerai d'argent et de plomb	15,381	+	3,336	278,710
Minerai de cuivre	24,351	—	1,658	307,909
Minerai de zinc	44,041	+	12,692	1,224,956
Minerai de manganèse	2,056	—	1,061	26,855
Pyrite de fer	1,009	+	788	10,794

En comparant la quantité de roche et de minerai réunis avec le minerai de fer obtenu, on constatera que la quantité relative de minerai en a été de 55^s proc.

Les minerais de lac et de marais ne sont pas compris dans les chiffres précités, de sorte que, pour avoir la quantité totale du minerai de fer extrait, il faut y ajouter 925 tonnes. L'ensemble de la production du minerai de fer s'est donc élevé à 2,039,019 tonnes.

La production de *fer* a fourni, comme résultat principal pour l'année 1896, les quantités et valeurs suivantes:

	Production en 1896.		Différence par rapport à 1895.	Valeur de la production en 1896.
	Tonnes.		Tonnes.	Couronnes.
Fonte	494,418	+	31,488	30,496,294
Massiaux et fers bruts en barres	188,396	—	330	17,674,359
Lingots de Bessemer	114,120	+	16,800	11,449,569
Lingots de Martin	142,301	+	43,042	14,266,569
Lingots de fusion au creuset	604	+	6	197,475

¹⁾ 1 Couronne = 1.39 Franc.

	Production en 1896.		Différence par rapport à 1895.	Valeur de la production en 1896.
	Tonnes.		Tonnes.	Couronnes.
Fer et acier en barres	176,377	+	8,107	24,288,967
Fer et acier en bandes, verges etc.	70,347	—	7,821	8,989,361
Fil laminé en boucles (wire-rods)	23,140	—	2,898	3,161,689
Tôle grosse	15,441	+	3,418	2,520,049
Tubes et massiaux perforés	22,827		— ²⁾	5,619,578

Les hauts-fourneaux ont produit en moyenne 3,532 tonnes par fourneau pendant l'année; le temps de production pour chaque haut-fourneau a été, en moyenne, 271 journées; la production moyenne par journée et par haut-fourneau a atteint 3es tonnes.

Le charbon de bois est, du point de vue pratique, le seul combustible employé dans les hauts-fourneaux de la Suède, car seulement en cas très rares, comme pour la fabrication du »Spiegel», on le mélange avec un peu de coke anglais.

Les chiffres indiquant la production des *métaux autres que le fer* se résument, pour l'année en question, ainsi qu'il suit:

	Quantité.	Valeur.
Or	114 ^s kilogr.	284,467 cour.
Argent	2,082 »	163,949 »
Plomb	1,529,519 »	281,605 »
Cuivre	248,586 »	210,080 »
Zinc sulfuré	23,000,000 »	1,196,000 »

Des mines de houille, situées exclusivement dans la province la plus méridionale du royaume, la Scanie, on a extrait, en 1896, une quantité totale de 225,848 tonnes de houilles, c'est-à-dire 2,196 tonnes de plus que l'année précédente. La valeur indiquée des houilles était de 1,614,413 couronnes.

Les gisements *d'argile réfractaire*, qui s'exploitent en combinaison avec la production de la houille, ont donné, en 1896, 120,426 tonnes d'argile, soit 41 tonnes de plus que l'année antérieure. La valeur déclarée de l'argile était de 185,357 couronnes.

Autres *substances diverses*, produites dans l'industrie minérale, pendant l'année 1896, ont été:

	Quantité.	Valeur.
Feldspath	12,789 tonnes	145,989 cour.
Soufre	77,100 kilogr.	6,000 »
Sulfate de cuivre	1,506,398 »	390,000 »
Sulfate de fer	190,556 »	9,198 »
Alun	333,536 »	36,480 »
Plombagine	13,946 »	1,820 »

²⁾ La quantité obtenue en 1895 n'a pas été indiquée.

Le nombre des *ouvriers* employés, en 1896, à l'exploitation des mines et usines a été de 27,994 soit 1,710 de plus qu'en 1895. Ces ouvriers se répartissent de la manière suivante:

	Personnel ouvrier.				Totaux.
	Souterrainement.		A la surface.		
	Hommes.	Enfants (au-dessous de 18 ans).	Hommes.	Femmes et enfants (au-dessous de 18 ans).	
Mines de fer	3,441	105	3,950	943	8,439
Autres mines métallifères	821	5	752	454	2,032
Mines de houille	1,134	120	335	36	1,625
Carrières de feldspath	59	—	91	55	205
Usines à fer	—	—	13,826	1,145	14,971
Autres usines	—	—	678	44	722
Totaux	5,455	230	19,632	2,677	27,994

Le nombre des *moteurs* en activité pendant l'année 1896, ainsi que la puissance motrice, en tant qu'elle a été déclarée par les industriels, se font voir par les chiffres qui suivent ci-dessous:

	Moteurs employés				Totaux.	
	dans les mines et carrières de feldspath.		aux autres exploitations minérales.			
	Nombre.	Puissance en chevaux.	Nombre.	Puissance en chevaux.	Nombre.	Puissance en chevaux.
Machines à vapeur	186	4,313	134	6,984	320	11,297
Moteurs à eau	166	3,150	999	44,628	¹⁾ 1,165	47,778
Autres moteurs	101	343	2	—	²⁾ 103	343
Totaux	453	7,806	1,135	51,612	1,588	59,418

La statistique des *accidents* signalés parmi les ouvriers travaillant dans les mines et usines comprend le nombre total des tués ainsi que tous ceux des blessés qui, par suite des accidents, sont devenus incapables de travailler pendant deux semaines au moins. Les renseignements à cet égard, pour l'année 1896, sont résumés dans le tableau ci-après:

	Nombre des accidents.	Nombre des victimes.		
		Tués.	Devenus invalides pendant 2 semaines au moins.	Totaux.
Dans les mines	255	19	242	261
Dans les usines	388	9	379	388
Totaux	643	28	621	649

¹⁾ Pour 5 de ce nombre la puissance motrice n'a pas été connue. —

²⁾ Dont 88 manèges à colliers et autres moteurs sans puissance déclarée.

Le nombre des ouvriers tués en 1895 étant de 49, on peut constater, pour l'année 1896, une différence en moins de 21. Quant au nombre des blessés, les chiffres relatifs à l'année 1896 ne peuvent pas être mis en parallèle avec les données regardant les années précédentes, vu que celles-ci n'ont compris que les blessés devenus invalides à tout jamais.

Le nombre des *permis d'exploitation des mines*, accordés pendant l'année 1896, a été de 496, au lieu de 417 en 1895. Les gisements divers, ayant fait l'objet de ces concessions, étaient:

	Nombre des permis.	Pour cent.
Minerai de fer	273	55 %
Minerai d'or	14	3 »
Minerais d'argent et de plomb	56	11 »
Minerai de cuivre	97	20 »
Minerai de zinc	24	5 »
Minerai de nickel	7	1 »
Minerai de manganèse	4	1 »
Minerai d'autres substances (molybdène, antimoine, graphite etc.)	21	4 »
Totaux	496	100 %

En répartissant les mines et usines, exploitées pendant l'année 1896, à l'égard des différentes espèces de *possesseurs* actuels, on arrive aux résultats suivants:

	Appartenant à:			Nombre total.
	Possesseurs seuls.	Sociétés anonymes.	Autres sociétés.	
Nombre des Mines et carrières de feldspath ..	66	185	190	441
" " Usines à fer	49	137	48	234
" " Autres usines	2	7	1	10
Totaux	117	329	239	685

Les chiffres précités indiquent, entre autres choses, qu'environ 15 % des mines, mais près de 21 % des usines à fer se trouvent entre les mains des possesseurs seuls, tandis que 42 % des mines et 59 % des usines sont possédés par des sociétés anonymes, ainsi qu'environ 43 % des mines, mais seulement 21 % des usines par d'autres sociétés.

Les *revenus nets* résultant de l'exploitation des mines et usines dont les produits sont spécifiés dans le présent rapport comprennent, d'après l'appréciation faite par les autorités de taxation, un montant total de 6,355,895 couronnes. Cette somme se décompose comme il suit:

Mines de fer	1,690,761 couronnes
Mines de charbon	328,133 »
Autres mines et carrières de feldspath ..	325,032 »
Usines à fer	3,852,837 »
Autres usines	159,132 »
Total	6,355,895 couronnes.

TABELLER.

Tab. 1. Uppfordringen ur jerngrufvorna år 1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm.	Erhållen skrädd malm.			Värde å den skrädda malmen.
belägenhet.	benämning.			Svartmalm.	Blodsten.	Summa.	
		T o n.			Kronor.		
Stockholms län:							
Börstils socken	Jakob Edbergs grufva	1	708	708	—	708	5,310
	Skedika gruffält	1	5,394	3,430	—	3,430	25,725
Valö socken	Vigelsbofältet	3	14,717	6,132	—	6,132	48,660
	Rörbergsgruvnan	1	4,091	1,878	—	1,878	14,100
Häfverö socken	Herrängsfältet	2	9,641	6,836	—	6,836	34,181
	Summa för Stockholms län	8	33,843	18,984	—	18,984	127,976
Upsala län:							
Lena socken	Salsta grufva	1	2,000	1,249	—	1,249	6,868
	Brunna grufvor	1	4,227	1,719	—	1,719	17,190
Alunda socken	Ramhällsfältet	3	15,191	5,039	—	5,039	34,669
Morkarla socken	Stenringsgruvnan	1	620	383	—	383	3,830
	Dannemora Norra fält	6	37,548	19,939	—	19,939	199,390
	Dannemora Mellanfält	1	25,938	18,156	—	18,156	181,560
	Dannemora Södra fält	1	16,592	5,892	—	5,892	58,920
	Konstängsgruvnan	1	10,794	5,227	—	5,227	52,270
	Summa för Upsala län	15	112,910	57,604	—	57,604	554,697
Södermanlands län:							
Svärta socken	Förola grufvor	2	1,240	335	—	335	2,680
Gåsinge socken	Skottvångs gruffält	1	3,468	2,161	—	2,161	10,805
Sköldinge socken	Kantorps grufvor	3	21,015	13,174	—	13,174	86,553
	Oskarsgrufvan	1	6,000	3,062	—	3,062	24,496
	Skalundagruvnan	1	1,500	550	200	750	6,000
	Vilhelminagruvnan	1	2,000	900	100	1,000	8,000
	Summa för Södermanlands län	9	35,223	20,182	300	20,482	138,534
Östergötlands län:							
Skällviks socken	Nartorps grufvor	1	5,340	1,540	150	1,690	10,982
	Summa för Östergötlands län	1	5,340	1,540	150	1,690	10,982
Vermlands län:							
Fernebo socken	Persbergs- och Yngshyttefälten	9	48,872	27,100	—	27,100	275,000
	Bolandsgrufvan	1	4,485	2,474	—	2,474	19,989
	Ulriksgrufvan	1	200	46	—	46	250
	Limkärnsgrufvan	1	5,570	1,665	—	1,665	14,715
	Långbansfältet	3	21,597	1,267	4,500	5,767	48,000
	Änggrufvefältet	4	13,015	4,843	—	4,843	31,763
	Agegrufvefältet	1	4,097	1,703	—	1,703	10,653
	Sjögrufvan på Getön	1	198	66	—	66	500
Nordmarks socken	Tabergsfältet	2	10,049	7,555	—	7,555	60,440
	Nordmarksfältet	3	15,216	8,003	—	8,003	60,000
	Fiumossegrufvan	1	21,835	16,388	—	16,388	131,000
	Snösockegrufvan	1	35	10	—	10	70
	Björnbergsgruvnan	1	520	80	—	80	640
Gåsborus socken	Fagerbergsgruvnan	1	9,903	3,029	—	3,029	12,100
Kroppa socken	Nykroppafältet	2	44	44	—	44	440
	Summa för Vermlands län	32	155,593	74,273	4,500	78,773	665,560

¹⁾ Skrädd ur äldre varp. — ²⁾ Deraf 32 ton ur äldre varp. — ³⁾ Deraf 120 ton ur äldre varp. — ⁴⁾ I dagbrott. — ⁵⁾ Deraf 602 ton ur äldre varp. — ⁶⁾ Deraf 2,117 ton genom magnetisk separation. — ⁷⁾ Deraf 654 ton genom magnetisk separation. — ⁸⁾ Deraf 895 ton ej skrädd. — ⁹⁾ Deraf 784 ton ur äldre varp. — ¹⁰⁾ Dessutom enligt uppskattning 4,500 ton kvarliggande i grufvan. — ¹¹⁾ Deraf 43 ton ur äldre varp.

Tab. 1. (Forts.) Uppfordringen ur jerngrufvorna år 1896.

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm.	Erhållen skrädd malm.			Värde å den skrädda malmen.	
belägenhet.	benämning.			Svartmalm.	Blodsten.	Summa.		
					T o n.			Kronor.
Örebro län:								
Qvistbro socken.....	Kullgrufvan	1	65	32	—	32	190	
	Kronobergs gruffält	1	¹⁾ 380	—	—	—	—	
Nora socken	Klacka och Lerbergs gruffält	1	15,252	²⁾ 8,360	—	8,360	62,700	
	Bondgrufvan	1	1,200	570	—	570	3,990	
	Timansbergsfältet	3	10,277	5,114	—	5,114	38,350	
	Stribergsfältet	5	62,493	2,985	32,568	35,553	231,095	
	Olofsbergsgruftan	1	802	320	—	320	1,600	
	Ringshyttefältet	1	—	—	³⁾ 228	228	912	
	Fogdhyttefältet	3	⁴⁾ 11,292	2,133	2,474	4,607	28,431	
	Pershyttefältet	4	35,125	—	14,213	14,213	85,278	
	Bergsängsfältet	1	6,280	3,380	—	3,380	27,040	
Vikers kapellag.....	Dalkarlsbergsfältet	5	40,657	14,748	10,132	24,880	183,155	
	Vikersfältet	1	4,484	1,357	—	1,357	4,071	
	Hvilare- och Mogruvfeältet.....	1	6,804	2,322	—	2,322	16,253	
Jernboås socken.....	Slotterbergsfältet ⁵⁾	1	7,748	⁶⁾ 2,796	—	2,796	16,380	
	Rösbergsfältet	1	11,068	4,228	—	4,228	30,997	
	Haggrufvefältet	2	8,590	3,685	—	3,685	32,545	
	Linsgrufvefältet	1	1,271	358	—	358	1,700	
	Belsabergsgruftan	1	4,000	—	2,250	2,250	9,000	
	Borsbergsgruftorna.....	1	3,273	—	1,329	1,329	10,600	
	Getabergsgruftan	1	180	—	34	34	270	
Hjulsjö socken	Hafsjöbergsgruftorna	2	10,906	3,849	—	3,849	26,940	
	Kolningsbergsfältet	1	427	31	—	31	217	
	Gröndalsgrufvan	1	6,471	2,280	—	2,280	18,239	
	Haggrufvan	1	2,020	909	—	909	5,454	
	Ånnenäsfältet	1	5,585	2,522	—	2,522	15,134	
	Slotterbergsfältet ⁵⁾	1	3,320	⁷⁾ 2,548	—	2,548	12,420	
	Rishöjdsbergsgruftan	1	21,438	15,224	—	15,224	121,790	
	Limgrufvan	1	1,276	967	—	967	4,835	
Grythytte socken	Högbornsfältet.....	4	8,847	3,408	—	3,408	18,100	
	Sikbergsfältet	1	4,341	2,603	—	2,603	17,500	
	Johannisbergsgruftan	1	—	⁸⁾ 139	—	139	973	
Lindes socken.....	Gränshyttefältet	1	6,461	2,567	—	2,567	11,550	
	Ingelshyttefältet	2	34,294	1,849	12,725	14,574	70,503	
	Stripafältet.....	1	66,679	—	30,000	30,000	195,000	
	Grönvoldsfältet.....	2	8,610	2,562	—	2,562	19,215	
	Fanthyttefältet	2	⁹⁾ 947	90	172	262	704	
	Siggebohyttgrufvan	1	7,777	—	1,564	1,564	12,512	
	Bottengruftan	1	5,390	1,844	—	1,844	11,064	
	Östanbofältet.....	1	10,311	3,563	—	3,563	21,378	
Ramsbergs socken	Gräsbergsfältet	1	3,986	—	2,396	2,396	9,582	
	Stråsaafältet.....	1	7,149	—	4,343	4,343	16,286	
	Håkansbodafältet	3	25,780	8,165	—	8,165	47,377	
Ljusnarsbergs socken	Stjelnbergsfältet	1	5,449	1,592	—	1,592	10,400	
	Södra Barnfallsgrufvan	1	7,941	2,065	—	2,065	13,423	
	Norra Ställbergsfältet.....	1	1,044	213	—	213	1,065	
	Goda Hoppet grufvan	1	1,482	213	—	213	1,065	
	Sveparegrufvefältet.....	1	268	45	—	45	225	
	Nilssonsgrufvan	1	754	216	—	216	1,293	

¹⁾ Ej skrädd. — ²⁾ Deraf 1,314 ton genom magnetisk separation. — ³⁾ Ur äldre varp. — ⁴⁾ Deraf 510 ton i dagbrott. — ⁵⁾ Slotterbergsfältet är beläget till en del inom Jernboås och till en del inom Hjulsjö socken. — ⁶⁾ Deraf 972 ton genom magnetisk separation. — ⁷⁾ Deraf genom magnetisk separation 1,716 ton, af hvilka 1,350 ton erhöllos ur äldre varp. — ⁸⁾ Ur äldre varp. — ⁹⁾ Deraf 427 ton i dagbrott.

Tab. 1. (Forts.) Uppfordringen ur jerngrufvorna år 1896.

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm.	Erhållen skrädd malm.			Värde å den skrädda malmen.	
belägenhet.	benämning.			Svartmalm.	Blodsten.	Summa.		
		T o n.					Kronor.	
	Malmbrogrufvan	1	500	107	—	107	642	
	Hvilåsefältet	1	643	295	—	295	1,767	
	Spisölsgrufvan	1	1,086	—	246	246	1,476	
	Salbobergfältet	1	4,374	1,231	—	1,231	8,600	
	Svartviksfältet	5	22,958	11,691	—	11,691	81,837	
	Krigstjämsfältet	1	1,334	500	—	500	3,500	
	Ställbergfältet	2	26,985	15,692	—	15,692	108,750	
	Sköttgrufvefältet	2	37,093	21,336	—	21,336	138,700	
	Mossgrufvorna	3	3,030	1,005	—	1,005	6,025	
	Hörksgrufvan	1	—	1) 129	—	129	902	
	Summa för Örebro län	92	588,197	163,838	114,674	278,512	1,821,000	
Vestmanlands län:								
	Skinnskattebergs socken	Riddarbytte odalutmål	5	15,932	6,542	1,121	7,663	59,569
		Stripagrufvan	1	792	383	—	383	2,298
		Rödgrufvan	1	5,505	—	2,195	2,195	17,562
		Ulrikagrufvan	1	1,821	1,050	—	1,050	3,675
		Finngrufvan	1	3,314	1,005	—	1,005	3,516
		Elgtorpsfältet	2	5,192	1,176	667	1,843	8,488
		Skärsjögrufvan	1	188	—	92	92	460
		Kullgrufvan	1	3,900	1,498	—	1,498	7,490
		Främshyttegrufvan	1	1,151	816	—	816	2,856
		Öfre Persgrufvan	1	2) 3,844	2,048	—	2,048	12,288
		Sofiagrufvorna	2	1,263	437	—	437	2,616
		Stubbgrufvan	1	644	374	—	374	1,496
	Norbergs socken	Risbergfältet	3	24,204	—	17,615	17,615	60,934
		Norrbergfältet	1	8,415	—	6,771	6,771	23,698
		Gamla Morbergfältet	1	11,840	—	9,222	9,222	32,276
		Nya Morbergfältet	1	9,385	—	6,837	6,837	23,928
		Röbergfältet	2	3) 10,366	4,466	—	4,466	33,493
		Unga Assessorskan grufvan	1	750	—	250	250	1,000
		Kallmorbergfältet	2	21,162	13,590	—	13,590	143,000
		Klackbergfältet	4	58,566	42,131	—	42,131	414,120
		Kolningsbergfältet	2	23,873	17,040	—	17,040	165,000
		Andersbenningsfältet	1	11,898	3,608	—	3,608	21,649
		Riddargårdsgrufvan	1	12,553	—	7,080	7,080	26,904
		Stora Kylsboggrufvan	1	6,070	—	2,978	2,978	13,400
		Stora Malmkärrgrufvan	1	8,908	4,002	—	4,002	30,000
		Stora Nygrufvan	1	550	242	—	242	1,800
	Vestanfors socken	Andersgrufvan	1	5,721	1,920	—	1,920	16,320
		Mariagrufvan	1	8,000	—	5,155	5,155	18,558
		Stripberggrufvan	1	313	163	—	163	554
		Stortäktgrufvorna	2	18,803	—	4) 15,666	15,666	77,300
		Augustagrufvan	1	7,985	3,758	—	3,758	26,300
		Korsgrufvan	1	529	135	—	135	500
		Flinthedsgrufvan	1	6,093	2,300	—	2,300	13,800
		Idagrufvan	1	1,603	703	—	703	2,460
	Vester-Våla socken	Dalkarlsgrufvan	1	1,300	550	—	550	2,750
	Summa för Vestmanlands län	50	302,433	109,937	75,640	185,586	1,272,058	

1) Ur äldre varp. — 2) Deraf 1,528 ton i dagbrott. — 3) Deraf 3,523 ton i dagbrott. — 4) Deraf 3,951 ton genom magnetisk separation, af hvilka 939 ton erhöles ur äldre varp.

Tab. 1. (Forts.) Uppfordringen ur jerngrufvorna år 1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och maln.	Erhållen skrädd malm.			Värde å den skrädda malmen.	
belägenhet.	benämning.			Svartmalm.	Blodsten.	Summa.		
				T o n.			Kronor.	
Kopparbergs län:								
Kopparbergs socken.....	Harmsarfvets grufvor.....	1	5,604	2,296	—	2,296	15,024	
Svärdsjö socken.....	Vintjärnsfältet.....	4	28,266	¹⁾ 15,743	—	15,743	70,844	
Vika socken.....	Hellsjögrufvan.....	1	1,020	425	—	425	2,975	
Silfbergs socken.....	Hästhagsgrufvan.....	1	4,714	1,691	—	1,691	13,528	
	Tallbottengrufvan.....	1	2,340	1,790	—	1,790	8,950	
	Bråfallsgrufvan.....	1	2,333	792	—	792	5,544	
	Myrgrufvan.....	1	1,787	425	—	425	2,550	
	Sätters socken.....	Bispbergsfältet.....	1	19,606	13,071	—	13,071	109,306
Husby socken.....	Kungsgrufvan.....	1	2,570	—	2,064	2,064	9,370	
	Karl-Axelsgrufvan.....	1	267	—	192	192	871	
	Rällingsbergsgrufvan.....	1	13,063	8,767	—	8,767	87,670	
Garpenbergs socken.....	Ryllshytte kompanigrufva.....	1	10,445	3,476	—	3,476	17,380	
	Långviksfältet.....	1	9,490	²⁾ 6,296	—	6,296	31,480	
Folkärna socken.....	Jönviksgrufvan.....	1	—	³⁾ 323	—	323	2,584	
	Bensåsfältet.....	1	1,742	260	—	260	1,950	
	Klingbofältet.....	1	4,207	2,860	—	2,860	28,600	
Grangårde socken.....	Grängesbergsfältet.....	19	⁴⁾ 862,745	⁵⁾ 587,850	51,417	639,267	2,067,209	
	Björnbergsfältet.....	1	19,988	12,592	—	12,592	62,960	
	Burängsbergsfältet.....	1	17,740	9,840	—	9,840	49,200	
	Bagghyttefältet.....	2	5,410	1,843	—	1,843	11,055	
	Ludvika socken.....	Björnkärnsgrufvan.....	1	720	518	—	518	1,554
Norrbärkes socken.....	Flygrufvan i Blötberget.....	1	3,000	2,079	—	2,079	5,000	
	Gräsbergsfältet.....	2	13,309	—	8,245	8,245	34,800	
	Vestra Malsjöbergsgrufvan.....	1	7,954	4,395	—	4,395	26,370	
	Norra Malsjöbergsgrufvan.....	1	16,067	8,936	—	8,936	44,680	
	Lekombergs gruffält.....	1	5,898	5,603	—	5,603	11,206	
	Hillängsgrufvan.....	1	8,606	3,019	—	3,019	21,000	
	Svarthbergsfältet.....	5	⁶⁾ 8,376	2,105	—	2,105	12,630	
Söderbärkes socken.....	Torrstenbergsfältet.....	1	2,552	1,269	—	1,269	5,076	
	Norra Nybergsfältet.....	1	13,272	6,343	—	6,343	31,715	
	Stora Bråtgrufvan.....	1	4,222	1,707	—	1,707	10,240	
	Kärrgrufvefältet.....	5	10,687	2,793	—	2,793	13,965	
	Eldbergsgrufvan.....	1	3,500	1,715	—	1,715	12,005	
	Östanbergsfältet.....	1	8,000	4,000	—	4,000	20,000	
	Humbobergsgrufvan.....	1	13,582	8,078	—	8,078	47,937	
	Framtidsgrufvan.....	1	392	161	—	161	966	
	Summa för Kopparbergs län		67	1,133,474	723,061	61,918	784,979	2,898,194
	Gefleborgs län:							
Torsåkers socken.....	Nyängsgrufvan.....	1	1,322	398	—	398	3,578	
	Göskegrufvan.....	1	2,400	196	—	196	1,765	
	Penninggrufvan.....	1	541	80	—	80	959	
	Myggbogruvvan.....	1	3,620	1,408	—	1,408	11,264	
	Malmbergsgrufvan.....	1	—	⁷⁾ 315	—	315	2,206	
Summa för Gefleborgs län		5	7,833	2,397	—	2,397	19,772	
Norrbottens län:								
Qvickjocks kapellförsamling.....	Ruotivare malmfält.....	27	⁸⁾ 1,920	—	—	—	—	
	Vallatj malmfält.....	8	⁹⁾ 621	—	—	—	—	
Gellivare socken.....	Gellivare malmfält.....	17	1,263,877	¹⁰⁾ 604,357	—	604,357	1,813,071	
Jukkasjärvi socken.....	Luossavaara malmfält.....	1	480	475	—	475	475	
	Kirunavaara malmfält.....	6	¹¹⁾ 4,320	4,255	—	4,255	4,255	
Summa för Norrbottens län		59	1,271,218	609,087	—	609,087	1,817,801	
Summa för hela riket		338	3,646,114	1,780,903	257,191	2,038,094	9,326,574	

¹⁾ Deraf 2,040 ton genom magnetisk separation, af hvilka 8 ton erhöles ur äldre varp. — ²⁾ Deraf 852 ton genom magnetisk separation. — ³⁾ Ur äldre varp. — ⁴⁾ Deraf 763,911 ton i dagbrott. — ⁵⁾ Deraf 147 ton ur äldre varp. — ⁶⁾ Deraf 5,989 ton i dagbrott. — ⁷⁾ Ur äldre varp. — ⁸⁾ I dagbrott, ej skrädd. — ⁹⁾ Deraf 1,254,827 ton i dagbrott. — ¹⁰⁾ I vissa grufvor malmen delvis blodstensblandad. — ¹¹⁾ I dagbrott.
Anm. Rörande upptagningen af sjö- och myrmalmer se textafdelningen, sid. VIII.

Tab. 2. Masugnar och deras tillverkningar år 1896.

L ä n.	Antal verk, som haft masugnar i gång under året.	Antal brukbara masugnar.		Blåsningstid. Dygn.	T a c k j e r n.						Gjutgods, framställt direkt från masugn		Summa tackjern och direkt från masugn framställt gjutgods.		
		Under året i verksamhet.	Ej under året i verksamhet.		Smides- och puddel-tackjern.	Bessemer- och Martin-tackjern.	Spiegel-jern.	Gjuttackjern för andra ändamål.		Tillsammans.		Ton.	Värde i kronor.	Ton.	Värde i kronor.
								för adu- cering.	för ändamål.	Ton.	Värde i kronor.				
		Tillverkningsbelopp i Ton.						Ton.	Värde i kronor.	Ton.	Värde i kronor.	Ton.	Värde i kronor.		
Stockholms län	2	2	—	539	5,167	—	—	—	58	5,225	368,468	—	—	5,225	368,468
Upsala län	6	7	—	2,183	26,907	318	—	—	—	27,225	1,652,362	247	14,703	27,472	1,667,065
Södermanlands län	2	2	3	383	941	—	—	1,366	458	2,765	210,593	—	—	2,765	210,593
Östergötlands län	3	4	1	1,299	15,565	—	—	—	473	16,038	1,013,670	435	40,050	16,473	1,053,720
Jönköpings län	1	1	6	58	—	—	—	—	233	233	11,650	13	1,300	246	12,950
Kronobergs län	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar län	3	3	1	870	¹⁾ 4,513	1,927	—	513	²⁾ 1,141	8,094	481,383	179	12,588	8,273	493,971
Vermlands län	16	18	4	4,873	20,323	32,274	—	700	1,080	54,377	3,395,569	549	49,781	54,926	3,445,350
Örebro län	38	41	4	9,904	57,210	50,868	—	5,663	1,395	115,136	6,630,375	2,204	155,483	117,340	6,785,858
Vestmanlands län	12	13	1	4,053	29,182	17,138	—	98	1,136	47,554	2,804,796	655	47,754	48,209	2,852,550
Kopparbergs län	26	31	8	8,196	62,515	66,193	³⁾ 738	—	625	130,071	7,829,621	2,575	202,847	132,646	8,032,468
Gefleborgs län	13	16	4	4,908	22,687	47,146	—	—	345	70,178	4,831,973	366	28,623	70,544	4,860,596
Vesternorrlands län	2	2	2	689	1,012	9,239	—	—	—	10,251	707,450	48	5,255	10,299	712,705
Vesterbottens län	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	124	140	41	37,955	246,022	225,103	738	8,340	6,944	487,147	29,937,910	7,271	558,384	494,418	30,496,294

¹⁾ Deraf 111 ton med kokstillblandning. — ²⁾ Deraf 1,019 ton med kokstillblandning. — ³⁾ Tillverkad med kokstillblandning.

Tab. 3. Antal begagnade verk och ugnar för beredande af smidbart jern och stål år 1896.

L ä n.	Begagnade verk.	Härदार för förskning och skrotsmältning.					Puddel-ugnar.	Ugnar för götmetall.				Brännstålsugnar.
		Lancashire-smält-härदार.	Franchise-Comté-härदार.	Vallon-smält-härदार.	Skrot-smält-nings-härदार.	Summa.		Bessemer-ugnar.	Martin-ugnar.	Degel-ståls-ugnar.	Summa.	
Stockholms stad	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—
Stockholms län	3	6	—	3	—	9	—	—	—	—	—	—
Upsala län	10	24	—	14	—	38	—	—	1	1	2	2
Södermanlands län	5	5	3	—	—	8	—	—	1	—	1	—
Östergötlands län	12	29	3	—	1	33	1	—	3	—	3	—
Jönköpings län	6	1	1	—	4	6	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län	5	—	2	—	3	5	—	—	—	—	—	—
Kalmar län	4	7	1	—	1	9	—	—	1	—	1	—
Blekinge län	1	1	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—
Elfsborgs län	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
Skaraborgs län	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Vermlands län	11	29	—	—	1	30	—	6	6	—	12	2
Örebro län	22	53	5	—	—	58	—	3	8	—	11	—
Vestmanlands län	15	45	3	—	2	50	3	2	9	—	11	1
Kopparbergs län	18	51	—	—	—	51	—	10	8	1	19	1
Gefleborgs län	15	33	4	5	—	42	—	8	1	—	9	—
Vesternorrlands län	4	4	3	—	2	9	—	—	—	—	—	—
Vesterbottens län	2	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Summa	137	289	28	22	14	353	4	29	41	4	74	6

Tab. 4. Tillverkningar af smältstycken, råskenor och göt m. fl. mellanprodukter, jemte skrotadt gjutgods af smidbart jern och stål år 1896.

1.	2. Smältstycken och råskenor, ovälda.					7. G ö t m e t a l l, o v ä l d.												
	Län.	Lancashire.	Andra i härd beredda.	Puddel.	Tillsammans.	Bessemergötmetall.			Martingötmetall.									
						Göt.	Skrotadt gjutgods.	Tillsammans.	Göt.	Skrotadt gjutgods.	Tillsammans.							
												Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	
Stockholms stad.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms län.....	199	917	—	—	1,116	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Upsala län.....	11,879	5,075	—	—	16,954	—	—	—	—	1,225	322	1,547	—	—	—	—	213,927	—
Södermanlands län...	2,823	282	—	—	3,105	—	—	—	—	3,186	—	3,186	—	—	—	—	286,740	—
Östergötlands län....	19,228	275	172	—	19,675	—	—	—	—	10,561	233	10,794	—	—	—	—	1,091,780	—
Jönköpings län.....	240	202	—	—	442	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län.....	—	165	—	—	165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar län.....	4,945	43	—	—	4,988	—	—	—	—	2,297	31	2,328	—	—	—	—	238,959	—
Blekinge län.....	472	535	—	—	1,007	—	—	—	—	2,448	9	2,457	—	—	—	—	196,930	—
Elfsborgs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,090	16	2,106	—	—	—	—	193,000	—
Skaraborgs län.....	—	100	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vermlands län.....	17,070	—	—	—	17,070	13,454	9	13,463	1,456,172	16,560	298	16,858	—	—	—	—	1,981,528	—
Örebro län.....	35,641	453	—	—	36,094	8,523	—	8,523	826,422	35,118	729	35,847	—	—	—	—	3,454,003	—
Vestmanlands län...	31,342	1,474	1,484	—	34,300	5,090	—	5,090	407,185	24,349	878	25,227	—	—	—	—	2,648,171	—
Kopparbergs län.....	31,185	—	—	—	31,185	46,347	5	46,352	4,426,398	35,349	389	35,738	—	—	—	—	3,340,236	—
Gefleborgs län.....	18,740	2,185	—	—	20,925	40,678	14	40,692	4,333,392	6,213	—	6,213	—	—	—	—	621,295	—
Vesternorrlands län..	1,000	152	—	—	1,152	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vesterbottens län....	102	12	—	—	114	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län.....	—	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	174,866	11,874	1,656	—	188,396	114,092	28	114,120	11,449,569	139,396	2,905	142,301	—	—	—	—	14,266,569	—
Deraf »basiskt».....	—	—	—	—	—	21,675	—	21,675	1,953,158	40,017	100	40,117	—	—	—	—	3,705,612	—

1.	15. G ö t m e t a l l, o v ä l d.										25. Summa smältstycken, råskenor, göt och smidbart gjutgods.		27. Blåsstål eller oräckt brännstål.	
	Län.	Degelgötmetall.			S u m m a.						Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.
		Göt.	Skrotadt gjutgods.	Tillsammans.	G ö t.		Skrotadt gjutgods.		Göt och skrotadt gjutgods.					
					Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.				
Stockholms stad.....	—	47	47	16,450	—	—	47	16,450	47	16,450	47	16,450	—	—
Stockholms län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,116	157,496	—	—
Upsala län.....	268	—	268	93,900	1,493	201,649	322	106,178	1,815	307,827	18,769	2,010,932	190	53,000
Södermanlands län...	—	—	—	—	3,186	286,740	—	—	3,186	286,740	6,291	578,661	—	—
Östergötlands län....	—	—	—	—	10,561	998,700	233	93,080	10,794	1,091,780	30,469	2,964,653	—	—
Jönköpings län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	442	40,825	—	—
Kronobergs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	165	13,171	—	—
Kalmar län.....	—	—	—	—	2,297	229,756	31	9,203	2,328	238,959	7,316	688,926	—	—
Blekinge län.....	—	—	—	—	2,448	195,824	9	1,106	2,457	196,930	3,464	269,813	—	—
Elfsborgs län.....	—	—	—	—	2,090	188,000	16	5,000	2,106	193,000	2,106	193,000	—	—
Skaraborgs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	9,044	—	—
Vermlands län.....	—	—	—	—	30,014	3,354,961	307	82,739	30,321	3,437,700	47,391	5,066,571	230	41,400
Örebro län.....	—	—	—	—	43,641	4,024,457	729	255,968	44,370	4,280,425	80,464	7,513,620	—	—
Vestmanlands län...	—	—	—	—	29,439	2,662,750	878	392,606	30,317	3,055,356	64,617	6,233,736	158	22,174
Kopparbergs län.....	284	5	289	87,125	81,980	7,790,853	309	62,906	82,379	7,853,759	113,564	10,663,546	46	10,100
Gefleborgs län.....	—	—	—	—	46,891	4,951,195	14	3,492	46,905	4,954,687	67,830	7,047,050	—	—
Vesternorrlands län..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,152	109,507	—	—
Vesterbottens län....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114	10,796	—	—
Norrbottnens län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	175	—	—
Summa	552	52	604	197,475	254,040	24,884,885	2,985	1,028,728	257,025	25,913,613	445,421	43,587,972	624	126,674
Deraf »basiskt».....	—	—	—	—	61,692	5,637,972	100	20,798	61,792	5,658,770	—	—	—	—

Tab. 5. Stång-, fason- och finjern samt -stål jemte andra gröfre tillverkningar af smidesjern och stål år 1896.

1. Län.	2. 3. 4. Välda ämnen för export (blooms, billets etc.),			5. Stångjern och -stål (bunkstål och stångjernsafhugg m. m. deri inbegripna),			6. 7. 8. 9. Ej särskildt specificerad fasonjern och -stål,			10. 11. 12. 13. Band-, söm- och ej särskildt specificerad finjern,			14. 15. 16. 17.			
	framställda af		Tillsammans.	framställt af		Tillsammans.	utvalsadt af		Tillsammans.	utvalsadt af		Tillsammans.	Tillsammans.			
	väll- jern.	göt- metall.		väll- jern.	göt- metall.		väll- jern.	göt- metall.		väll- jern.	göt- metall.		Ton.	Värde i kr.		
Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Ton.	Värde i kr.		
Stockholms län.....	—	—	—	—	1,505	—	1,505	295,520	—	—	—	—	—	—	—	
Upsala län.....	—	9	9	1,027	11,937	1,129	13,066	2,216,916	—	—	—	—	—	—	—	
Södermanlands län ..	5	—	5	563	1,659	1,355	3,014	381,918	—	—	—	—	—	—	—	
Östergötlands län....	—	—	—	—	12,053	6,935	18,988	2,241,860	—	—	—	4,051	1,465	5,516	764,319	
Jönköpings län.....	—	—	—	—	451	—	451	61,484	—	—	—	—	—	—	—	
Kronobergs län.....	—	—	—	—	154	—	154	18,883	—	—	—	—	—	—	—	
Kalmar län.....	—	20	20	2,581	2,015	785	2,800	337,704	—	—	—	1,668	1,010	2,678	337,589	
Blekinge län.....	—	—	—	—	688	2,289	2,977	359,243	—	—	—	—	—	—	—	
Elfsborgs län.....	—	—	—	—	—	1,662	1,662	208,400	—	—	—	—	—	—	—	
Skaraborgs län.....	—	—	—	—	91	—	91	11,876	—	—	—	—	—	—	—	
Vermlands län.....	4	3,336	3,340	328,199	5,920	7,996	13,916	1,922,038	2	—	2	500	5,247	7,221	12,468	1,772,404
Örebro län.....	20	3,941	3,961	409,437	17,987	2,864	20,851	2,550,044	—	478	478	62,114	13,072	7,157	20,229	2,472,553
Vestmanlands län....	—	390	390	74,529	26,046	11,570	37,616	5,746,651	109	47	156	37,796	5,672	4,019	9,691	1,373,928
Kopparbergs län.....	—	8,000	8,000	1,071,971	15,713	15,639	31,352	3,646,979	—	6,773	6,773	948,268	7,975	7,464	15,439	1,651,649
Gefleborgs län.....	—	4,953	4,953	748,640	11,295	16,429	27,724	4,266,825	—	837	837	108,843	1,805	2,521	4,326	616,919
Vesternorrlands län..	—	—	—	—	140	—	140	15,048	—	—	—	—	—	—	—	—
Vesterbottens län....	—	—	—	—	67	—	67	7,278	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län.....	—	—	—	—	3	—	3	300	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	29	20,649	20,678	2,636,947	107,724	68,653	176,377	24,288,967	111	8,135	8,246	1,157,521	39,490	30,837	70,347	8,989,361

1. Län.	18.		19.		20.		21.		22.		23.		24.		25.		26.		27.		28.		29.		30.		31.		
	Valstråd i ringar,				Tubämnen,				Grof plåt,				Jernvägsskenor,																
	utvalsadt af		Tillsammans.		framställda af götmetall.		utvalsadt af		Tillsammans.		utvalsadt af		Tillsammans.		utvalsadt af		Tillsammans.												
väll- jern.	göt- metall.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	väll- jern.	göt- metall.	Ton.	Värde i kr.	väll- jern.	göt- metall.	Ton.	Värde i kr.	väll- jern.	göt- metall.	Ton.	Värde i kr.	väll- jern.	göt- metall.	Ton.	Värde i kr.	väll- jern.	göt- metall.	Ton.	Värde i kr.		
Stockholms län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Upsala län.....	—	—	—	—	—	—	—	177	26,613	145	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Södermanlands län ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Östergötlands län....	—	—	67	13,000	67	—	—	—	—	1	1,650	1,651	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jönköpings län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kronobergs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kalmar län.....	388	47	435	53,593	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Blekinge län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Elfsborgs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skaraborgs län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vermlands län.....	2,579	2,478	5,057	716,825	1,650	238,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Örebro län.....	2,023	2,300	4,323	529,583	4,811	956,451	—	—	—	2,908	2,908	450,750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vestmanlands län....	681	815	1,496	240,695	—	—	—	—	—	29	1,589	1,618	316,329	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kopparbergs län.....	3,067	6,745	9,812	1,277,084	—	—	—	—	—	—	9,119	9,119	1,458,970	—	—	—	—	—	—	—	—	—	199	199	—	—	—	—	
Gefleborgs län.....	—	1,950	1,950	330,909	16,189	4,398,514	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vesternorrlands län..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vesterbottens län....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	8,738	14,402	23,140	3,161,689	22,827	5,619,578	175	15,266	15,441	2,520,049	—	—	199	199	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24,230

Kommerskollegii berättelse om bergshandlingen år 1896.

Tab. 5. (Forts.) Stång-, fason- och finjern samt -stål m. m. år 1896.

1.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.
Län.	Skarfjern och bottenplåtar,				Jernväghjulband (tires),				Axlar,				Ankare och andra gröfre smiden,				Summornas summa.	
	utvalsade af		Tillsammans.	utvalsade af		Tillsammans.	framställda af		Tillsammans.	framställda af		Tillsammans.	Summornas summa.					
	väll-jern.	göt-metall.		väll-jern.	göt-metall.		väll-jern.	göt-metall.		väll-jern.	göt-metall.		Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.
Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.		
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,505	295,520
Upsala län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,397	2,268,556
Södermanlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,019	382,481
Östergötlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	494	514	240,000	26,736	3,529,179
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	451	61,484
Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	154	18,883
Kalmar län	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	7	1,207	9	—	9	2,550	5,949	735,224
Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,977	359,243
Elfsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,662	208,400
Skaraborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91	11,876
Vermlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,044	1,044	324,005	—	673	673	245,577	38,150	5,547,548
Örebro län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57,561	7,430,932
Vestmanlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	428	106	534	105,724	52	267	319	127,045	51,820	8,022,697
Kopparbergs län	28	307	335	49,373	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81,029	10,128,524
Gefleborgs län	—	—	—	—	—	1,366	1,366	287,000	—	213	213	58,500	—	100	100	45,000	57,658	10,861,150
Vesternorrlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	140	15,048
Vesterbottens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	7,278
Norrbottnens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	300
Summa	28	307	335	49,373	—	1,366	1,366	287,000	432	1,366	1,798	489,436	81	1,534	1,615	660,172	342,369	49,884,323

Tab. 6. Närmare redogörelse för tillverkningarna år 1896 af stångjern och -stål, bunkstål och stångjernsafhugg m. m. deri inbegripna.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.		
Län.	Stångjern och -stål (stångjernsafhugg, fin- och fasonjern samt -stål ej inbegripna):															Stångjerns-afhugg.		Summa stångjern och -stål (kol. 8, 9, 13, 14, 15, 16).	
	U t s m i d t a f							U t v a l s a d t a f			Summa valsadt stångjern och -stål, inbegripet bunkstål.								
	Smältstycken, framställda medelst				Göt-metall.	Bränn-stål.	Summa smidt stångjern och -stål, inbegripet bunkstål.	I härdberedt jern och stål.	Puddeljern och -stål.	Göt-metall.	Summa valsadt stångjern och -stål, inbegripet bunkstål.	Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.				
	Lanca-shire-smide.	Franche-Comté-smide.	Vallon-smide.	annan härd-metod.												Ton.	Värde i kr.	Ton.	Värde i kr.
Stockholms län	62	—	718	—	—	—	780	182,132	717	—	—	717	112,708	8	680	1,505	295,520		
Upsala län	3,594	—	4,140	—	350	38	8,122	1,650,984	3,578	—	599	4,177	501,371	767	64,561	13,066	2,216,916		
Södermanlands län	1	241	—	22	—	—	264	32,814	1,354	—	1,356	2,710	345,504	40	3,600	3,019	381,918		
Östergötlands län	—	226	—	5	406	—	637	99,843	11,373	38	6,514	17,925	2,106,461	426	35,556	18,988	2,241,860		
Jönköpings län	—	177	—	63	—	—	240	29,748	211	—	—	211	31,736	—	—	451	61,484		
Kronobergs län	—	61	—	93	—	—	154	18,883	—	—	—	—	—	—	—	154	18,883		
Kalmar län	132	19	—	5	—	—	156	20,026	1,744	—	684	2,428	302,516	216	15,162	2,800	337,704		
Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	688	—	2,289	2,977	359,243	—	—	2,977	359,243		
Elfsborgs län	—	—	—	—	41	—	41	13,000	—	—	1,621	1,621	195,400	—	—	1,662	208,400		
Skaraborgs län	—	91	—	—	—	—	91	11,876	—	—	—	—	—	—	—	91	11,876		
Vermlands län	2,319	—	—	—	1,455	119	3,893	575,106	3,128	—	5,383	8,511	1,210,218	1,512	136,714	13,916	1,922,038		
Örebro län	6,437	409	—	—	113	—	6,959	866,590	10,760	—	2,751	13,511	1,652,018	381	31,436	20,851	2,550,044		
Vestmanlands län	3,895	592	—	—	326	131	4,944	708,742	19,158	1,498	11,046	31,702	4,954,460	970	83,449	37,616	5,746,651		
Kopparbergs län	5,709	—	—	24	701	46	6,480	953,390	9,238	—	11,541	20,779	2,352,581	4,093	341,008	31,352	3,646,979		
Gefleborgs län	1,047	279	1,574	—	1,208	—	4,108	880,193	8,094	—	9,808	17,902	2,954,411	5,714	432,221	27,724	4,266,825		
Vesternorrlands län	—	128	—	12	—	—	140	15,048	—	—	—	—	—	—	—	140	15,048		
Vesterbottens län	56	11	—	—	—	—	67	7,278	—	—	—	—	—	—	—	67	7,278		
Norrbottnens län	—	3	—	—	—	—	3	300	—	—	—	—	—	—	—	3	300		
Summa	23,252	2,237	6,432	224	4,600	334	37,079	6,065,953	70,043	1,536	53,592	125,171	17,078,627	14,127	1,144,387	176,377	24,288,967		

Tab. 7. Uppfordrad malm af annat slag än jernmalm år 1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm. Ton.	Erhållen skrädd malm i ton.						
belägenhet.	benämning.			Guld-malm.	Silfver- och bly-malm.	Koppar-malm.	Zink-malm.	Mangan-malm.	Svafvel-kis.	Summa.
Upsala län:										
Dannemora socken	Dannemora svafvelgrufva	1	891	—	6	—	938	—	669	1) 1,613
	Summa för länet	1	891	—	6	—	938	—	669	1,613
	Värde i kronor	—	—	—	810	—	46,900	—	6,690	54,400
Östergötlands län:										
Värna socken	Bersbogrufvorna	1	23,622	—	—	7,912	—	—	—	7,912
Godegårds socken	Åmmebergsfältet 2)	1	32,212	—	—	—	9,697	—	—	9,697
	Summa för länet	2	55,834	—	—	7,912	9,697	—	—	17,609
	Värde i kronor	—	—	—	—	47,472	363,637	—	—	411,109
Jönköpings län:										
Alseda och Ökna socknar	Ädelforsfältet	8	3) 5,244	736	—	—	—	—	—	736
Ödestuga socken	Hohults grufvor	2	1,228	—	—	—	—	156	—	156
	Spexeryds grufvor	2	290	—	—	—	—	58	—	58
	Summa för länet	12	6,762	736	—	—	—	214	—	950
	Värde i kronor	—	—	21,900	—	—	—	6,940	—	28,840
Kalmar län:										
Misterhults socken	Solstads grufva	1	380	—	—	3	—	—	8	11
	Summa för länet	1	380	—	—	3	—	—	8	11
	Värde i kronor	—	—	—	—	120	—	—	120	240
Elfsborgs län:										
Tydie socken	Räfgrufvan	1	290	—	—	—	—	278	—	278
	Summa för länet	1	290	—	—	—	—	278	—	278
	Värde i kronor	—	—	—	—	—	—	2,915	—	2,915
Vermlands län:										
Fernebo socken	Långbansfältet	3	4)	—	—	—	—	1,564	—	1,564
	Summa för länet	3	—	—	—	—	—	1,564	—	1,564
	Värde i kronor	—	—	—	—	—	—	17,000	—	17,000
Örebro län:										
Lerbäcks socken	} Åmmebergsfältet 2)	9	18,402	—	117	—	7,781	—	—	7,898
Hammars socken		4	25,881	—	455	—	8,551	—	—	9,006
Hellefors socken	Silfvergrufvefältet	3	6,459	—	84	—	13	—	—	97
Ijusnarsbergs socken	Ljusnarsbergsfältet	1	684	—	—	251	—	—	—	251
	Kafveltorpsfältet	5	7,384	—	1,253	178	—	—	—	1,431
	Summa för länet	22	58,810	—	1,909	429	16,345	—	—	18,683
	Värde i kronor	—	—	—	130,861	6,078	612,949	—	—	749,888
Vestmanlands län:										
Norbergs socken	Kallmora silfvergrufva	1	5,822	—	5) 4,975	5	—	—	—	4,980
	Månsgrufvan	1	5,333	—	2,227	—	—	—	—	2,227
	Torfgrufvan	1	1,358	—	935	—	—	—	—	935
Sala stad	Sala storgrufva	1	6,699	—	4,745	—	452	—	—	5,197
	Summa för länet	4	19,212	—	12,882	5	452	—	—	13,339
	Värde i kronor	—	—	—	139,889	85	1,100	—	—	141,074

1) En del af malmen erhållen genom skrädning ur äldre varp. — 2) Åmmebergsfältet är beläget till en del inom Östergötlands, till en del inom Örebro län. — 3) Deraf 1,740 ton ej skrädd. — 4) I grufvorna brytes såväl jern- som manganmalm; kvantiteten brutet berg och malm är, efter afdrag af den vunna manganmalmen, upptagen i tabellen angående jernmalmsbrytningen. — 5) Deraf 1,969 ton ur äldre varp.

Tab. 7. (Forts.) Uppfordrad malm af annat slag än jernmalm år 1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Grufvornas (gruffältens)		Antal grufvor, ur hvilka malm erhållits.	Brutet berg och malm. Ton.	Erhållen skrädd malm i ton.						
belägenhet.	benämning.			Guld-malm.	Silfver- och bly-malm.	Koppar-malm.	Zink-malm.	Mangan-malm.	Svafvel-kis.	Summa.
Kopparbergs län:										
Falu stad	Stora Kopparberget	1	46,412	—	—	15,654	—	—	332	15,986
Kopparbergs socken	Skyttgrufvan	1	16,000	—	—	50	3,600	—	—	3,650
Silfbergs socken	Hedvigsgrufvan	1	4,200	—	—	—	300	—	—	300
Garpenbergs socken	Ryllshytte kompanigrufva	1	29,029	—	—	—	6,858	—	—	6,858
Åls socken	Majgrufvan	1	2,840	—	77	—	—	—	—	77
Grangärde socken	Aronsgrufvan	1	800	—	500	—	—	—	—	500
	Långfallsgrufvan	1	11,494	—	—	—	1) 5,851	—	—	5,851
	Summa för länet	7	110,775	—	577	15,704	16,609	—	332	33,222
	Värde i kronor	—	—	—	7,150	251,714	200,370	—	3,984	463,218
Gefleborgs län:										
Jerfsö socken	Lilla Göarfsgrufvan	1	20	—	—	1	—	—	—	1
	Summa för länet	1	20	—	—	1	—	—	—	1
	Värde i kronor	—	—	—	—	15	—	—	—	15
Vesternorrlands län:										
Attmars socken	Södra Saggmyrgrufvan	1	2) 15	—	—	—	—	—	—	—
Gudmundrå socken	Knöftlandsgrufvan	1	3) 22	—	—	—	—	—	—	—
	Summa för länet	2	37	—	—	—	—	—	—	—
Jemtlands län:										
Åre socken	Gustafs eller Fröå gruffält	3	2,836	—	—	290	—	—	—	290
Kalls socken	Bjelkes gruffält	4	160	—	—	7	—	—	—	7
	Summa för länet	7	2,996	—	—	297	—	—	—	297
	Värde i kronor	—	—	—	—	2,425	—	—	—	2,425
Norrbottnens län:										
Arjeplogs socken	Merkonis grufvebolags grufvor	15	499	—	4) 7	—	—	—	—	7
Qvickjocks kapellförsamling ...	Silbotjokkos grufvor	5	5) 196	—	—	—	—	—	—	—
	Alkavara grufvor	1	5) 180	—	—	—	—	—	—	—
	Summa för länet	21	875	—	7	—	—	—	—	7
	Summa för hela riket	84	256,882	736	15,381	24,351	44,041	2,056	1,009	87,574
	Värde i kronor	—	—	21,900	278,710	307,909	1,224,956	26,855	10,794	1,871,124

1) Malmen delvis blyhaltig. — 2) Svafvelkis, ej skrädd. — 3) Koppar- och nickelmalm, ej skrädd. — 4) Blyglans, brokig kopparmalm, kopparkis, arsenikkis, svafvelkis, magnetkis m. m. utan angifvet värde. — 5) Blymalm, ej skrädd.

Tab. 8. Uppfordringen ur stenkolsgrufvorna år 1896.

1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		10.		11.	
Stenkolsfältens				Antal uppfor- drings- schakt.	Brytnings- mängd (berg, sten- kol och lera). Ton.	Erhållna produkter.															
belägenhet.		benämning.				S t e n k o l .						Eldfast lera.									
						N:r 1.	N:r 2.	N:r 3.	Tillsammans.			Quantitet. Ton.	Värde. Kronor.	Quantitet. Ton.	Värde. Kronor.						
						T o n .															
Malmöhus län:																					
Ekby socken.....		Skromberga.....		2	77,334	8,022	34,265	4,049	46,336	221,465	¹⁾ 217	366									
Risekatslösa socken.....		Boserup.....		1	2,335	1,200	535	—	1,735	1,650	—	—									
Höganäs, Väsby m. fl. socknar.....		Höganäs.....		2	100,188	14,863	24,802	13,077	52,742	351,847	35,991	35,991									
Södra Vrams m. fl. socknar.....		Billesholm.....		3	137,060	66,937	9,678	—	76,615	707,994	36,482	60,810									
Södra Vrams socken.....		Ljungsgårda.....		1	7,616	1,801	711	—	2,512	19,273	4,540	7,567									
Bjufs socken.....		Bjuf.....		2	95,442	28,976	15,945	888	45,809	311,689	33,692	56,153									
Näs socken.....		Stabbarp.....		1	11,279	—	99	—	99	495	9,504	24,470									
Summa				12	431,254	121,799	86,035	18,014	225,848	1,614,413	120,426	185,357									

¹⁾ Dessutom 25,283 ton klinkerlera till ett värde af 42,708 kronor.

Tab. 9. Uppfordrad fältspat år 1896.

1.		2.		3.		4.		5.	
F ä l t s p a t s b r o t t e n s				Antal arbetade fältspats- brott.	Erhållen fältspat.				
belägenhet.		benämning.			Ton.		Värde i kronor.		
Stockholms län:									
Österåkers socken.....		Ytterby.....		1	310	4,650			
		Yttersberg (Svinninge).....		1	2,535	38,025			
		Margretelund (Härsbacka).....		1	1,864	23,076			
		Svinninge och Lervik.....		2	1,550	16,500			
Ljusterö socken.....		Siarö.....		1	100	700			
Summa för länet				6	6,359	82,951			
Östergötlands län:									
Godegårds socken.....		Kristineberg.....		1	494	1,606			
Skedevi socken.....		Byhle.....		1	871	2,613			
Summa för länet				2	1,365	4,219			
Blekinge län:									
Hoby socken.....		Vestra Ryd.....		1	35	125			
Summa för länet				1	35	125			
Göteborgs och Bohus län:									
Torps socken.....		Tällås.....		1	2,746	35,770			
Röra socken.....		Brattås.....		1	231	1,400			
Summa för länet				2	2,977	37,170			
Örebro län:									
Hammars socken.....		Oskarsgrufvan.....		1	2,053	21,524			
Summa för länet				1	2,053	21,524			
Summa för hela riket				12	12,789	145,989			

Tab. 10. Tillverkningar af andra metaller än jern år 1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Bergverk.	Guld.		Silfver.				Bly.				Koppar.				Zink.	
	Slutbehandlad produkt.		Halfprodukt.		Slutbehandlad produkt.		Halfprodukt.		Slutbehandlad produkt.		Halfprodukt.		Slutbehandlad produkt.		Halfprodukt.	
	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.
Östergötlands län:																
Åtvidabergs kopparverk.....	—	—	¹⁾ 230	10,400	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾ 157,236	138,000	—	—
Jönköpings län:																
Ädelfors guldverk.....	³⁾ 20,869	52,172	—	—	⁴⁾ 57	342	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län:																
Helsingborgs kopparverk...	—	—	⁵⁾ 520	3,600	—	—	—	—	—	—	⁶⁾ 495,000	280,000	—	—	—	—
Örebro län:																
Åmmebergs rosthytta.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	⁷⁾ 23,000,000	1,196,000
Kafveltorps silfver-, bly- och kopparverk.....	⁸⁾ 2,160	5,295	—	—	⁸⁾ 181,5	14,307	⁹⁾ 275,125	68,781	¹⁰⁾ 301,027	60,205	—	—	¹¹⁾ 91,350	72,080	—	—
Vestmanlands län:																
Sala silfververk.....	—	—	¹²⁾ 2,398	9,700	⁸⁾ 1,527,8	120,300	⁹⁾ —	—	¹³⁾ 1,228,492	221,400	—	—	—	—	—	—
Kallmora blyverk.....	—	—	—	—	—	—	⁹⁾ 825,357	161,454	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län:																
Falu kopparverk.....	¹⁴⁾ 91,500	227,000	—	—	¹⁴⁾ 367,3	29,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	114,529	284,467	3,148	23,700	2,082,3	163,949	1,100,482	230,235	1,529,519	281,605	495,000	280,000	248,586	210,080	23,000,000	1,196,000

¹⁾ Silfverprecipitat med 58,2 % silfver. — ²⁾ Raffinadkoppar, framställd af cementkoppar. — ³⁾ Deraf 17,869 kg. vunnet på torra vägen och 3 kg. på våta vägen. — ⁴⁾ Deraf 5,45 kg. vunnet på torra vägen och 0,25 kg. på våta vägen. — ⁵⁾ Silfverprecipitat med 10 % silfver. — ⁶⁾ Cementkoppar med 72 % ren koppar. — ⁷⁾ Rostadt zinkblende. — ⁸⁾ Vunnet på torra vägen. — ⁹⁾ Verkbley. — ¹⁰⁾ Frisk- och raffinadbley. — ¹¹⁾ Garkoppar. — ¹²⁾ Silfverprecipitat med 5,36 % silfver. — ¹³⁾ Deraf 1,217,392 kg. frisk- och raffinadbley samt 11,100 kg. silfverglitt — ¹⁴⁾ Vunnet på våta vägen.

Tab. 11. Diverse vid bergverken beredda produkter år 1896.

1.	2.	3.		4.		5.		6.		7.	
V erkens		Svafvel.		Kopparvitriol.		Jernvitriol.		Alun.		Blyerts.	
belägenhet.	benämning.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.	Kg.	Värde i kr.
Kalmar län.....	Ölands alunverk.....	—	—	—	—	23,200	1,120	35,900	3,700	—	—
Kristianstads län.....	Andrarums alunverk.....	—	—	—	—	2,046	140	5,250	630	—	—
Malmöhus län.....	Skånska superfosfat- och svafvelsyrefabriken.....	—	—	—	—	36,265	1,440	292,386	32,150	—	—
Örebro län.....	Kafveltorps silfver-, bly- och kopparverk.....	—	—	—	—	16,590	498	—	—	—	—
Vestmanlands län.....	Vestanfors grafitverk.....	—	—	—	—	—	—	—	—	¹⁾ 9,946	1,500
	Blyertsstampverket Malmen	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾ 4,000	320
Kopparbergs län.....	Falu kopparverk.....	77,100	6,000	1,506,398	390,000	112,455	6,000	—	—	—	—
	Summa	77,100	6,000	1,506,398	390,000	190,556	9,198	333,536	36,480	13,946	1,820

¹⁾ Slammad och anrikad blyerts. — ²⁾ Slammad blyerts.

Tab. 12. Motorer, använda vid grufvor och andra bergverk år 1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
1:o. Vid grufvor och fältspatsbrott.	Motorer för handkraft. Antal.	Kreatursvandringer. Antal.	Vattenhjul och -turbiner.			Ångmaskiner.			Andra maskiner.			Summa.		
			Hela antalet.	Deraf med uppgifven styrka.		Hela antalet.	Deraf med uppgifven styrka.		Hela antalet.	Deraf med uppgifven styrka.		Hela antalet.	Deraf med uppgifven styrka.	
				Antal.	Hästkrafter.		Antal.	Hästkrafter.		Antal.	Hästkrafter.		Antal.	Hästkrafter.
Stockholms län.....	2	2	—	—	—	8	8	210	¹⁾ 1	—	—	13	8	210
Upsala län.....	—	—	4	4	136	16	16	381	—	—	—	20	20	517
Södermanlands län.....	—	—	1	1	20	8	8	87	—	—	—	9	9	107
Östergötlands län.....	2	—	1	1	12	3	3	59	—	—	—	6	4	71
Jönköpings län.....	6	—	—	—	—	3	3	46	—	—	—	9	3	46
Kalmar län.....	—	—	—	—	—	1	1	12	—	—	—	1	1	12
Malmöhus län.....	—	—	—	—	—	42	42	1,494	²⁾ 2	2	22	44	44	1,516
Göteborgs och Bohus län.....	1	1	—	—	—	1	1	4	—	—	—	3	1	4
Elfsborgs län.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Vermlands län.....	2	3	34	33	376	1	1	12	—	—	—	40	34	388
Örebro län.....	9	13	73	73	1,351	40	40	601	—	—	—	135	113	1,952
Vestmanlands län.....	10	12	12	12	280	24	24	551	—	—	—	58	36	831
Kopparbergs län.....	5	9	34	34	835	30	30	377	²⁾ 12	12	315	90	76	1,527
Gefleborgs län.....	1	—	5	5	140	3	3	30	—	—	—	9	8	170
Vesternorrlands län.....	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Jemtlands län.....	—	—	2	—	—	—	—	—	²⁾ 1	1	6	3	1	6
Norrbottnens län.....	—	3	—	—	—	6	6	449	—	—	—	9	6	449
Summa	41	44	166	163	3,150	186	186	4,313	16	15	343	453	364	7,806
2:o. Vid andra bergverk.														
Stockholms län.....	—	—	8	8	125	5	5	90	—	—	—	13	13	215
Upsala län.....	—	—	61	61	1,461	16	16	481	—	—	—	77	77	1,942
Södermanlands län.....	—	—	18	18	495	—	—	—	—	—	—	18	18	495
Östergötlands län.....	—	—	67	67	2,646	6	6	237	—	—	—	73	73	2,883
Jönköpings län.....	—	—	21	21	370	—	—	—	—	—	—	21	21	370
Kronobergs län.....	—	—	8	8	125	—	—	—	—	—	—	8	8	125
Kalmar län.....	—	—	23	23	516	4	4	140	¹⁾ 1	—	—	28	27	656
Blekinge län.....	—	—	2	2	112	1	1	12	—	—	—	3	3	124
Kristianstads län.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Malmöhus län.....	—	—	—	—	—	2	2	87	—	—	—	2	2	87
Elfsborgs län.....	—	—	5	5	170	—	—	—	—	—	—	5	5	170
Vermlands län.....	—	—	142	142	8,444	4	4	89	—	—	—	146	146	8,533
Örebro län.....	—	—	209	209	7,751	6	6	375	—	—	—	215	215	8,126
Vestmanlands län.....	—	—	125	125	4,848	18	18	357	—	—	—	143	143	5,205
Kopparbergs län.....	—	—	170	170	10,037	24	24	1,085	—	—	—	194	194	11,122
Gefleborgs län.....	—	—	121	119	7,178	45	45	3,977	—	—	—	166	164	11,155
Vesternorrlands län.....	—	—	11	11	219	3	3	54	—	—	—	14	14	273
Vesterbottens län.....	—	—	6	6	101	—	—	—	—	—	—	6	6	101
Norrbottnens län.....	—	—	2	2	30	—	—	—	—	—	—	2	2	30
Summa	—	1	999	997	44,628	134	134	6,984	1	—	—	1,135	1,131	51,612
Summornas summa	41	45	1,165	1,160	47,778	320	320	11,297	17	15	343	1,588	1,495	59,418

¹⁾ Vindmotor. — ²⁾ Elektriska motorer. — ³⁾ Fotogénmotor.

Tab. 14. Olyckshändelser vid bergverken år 1896.

1. L ä n.	2. 3. 4. Antal olyckshändelser.			5. 6. 7. 8. Antal dödade.				9. 10. 11. 12. Antal skadade, så att deraf uppstätt oförmåga till arbete under minst 14 dagar.				13. 14. 15. Tillsammans dödade och skadade.		
	Vid grufvor.	Vid andra bergverk.	Summa.	Vid grufvor.		Vid andra bergverk.	Summa.	Vid grufvor.		Vid andra bergverk.	Summa.	Vid grufvor.	Vid andra bergverk.	Summa.
				Nere i grufvan.	Ofvan jord.			Nere i grufvan.	Ofvan jord.					
Stockholms län	1	9	10	—	—	—	—	—	1	9	10	1	9	10
Upsala län	17	33	50	2	—	—	2	8	7	¹⁾ 33	48	17	33	50
Södermanlands län	5	—	5	—	—	—	—	3	2	—	5	5	—	5
Östergötlands län	12	10	22	—	—	—	—	6	6	10	22	12	10	22
Jönköpings län	—	2	2	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	2
Kalmar län	—	2	2	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	2
Blekinge län	—	5	5	—	—	—	—	—	—	¹⁾ 5	5	—	5	5
Malmöhus län	27	5	32	²⁾ 1	—	—	1	³⁾ 26	—	5	31	27	5	32
Elfsborgs län	—	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3	—	3	3
Vermlands län	29	86	115	2	—	3	5	23	5	⁴⁾ 83	111	30	86	116
Örebro län	25	20	45	3	1	1	5	18	7	³⁾ 19	44	29	20	49
Vestmanlands län	19	20	39	3	—	—	3	13	3	20	36	19	20	39
Kopparbergs län	41	137	178	¹⁾ 5	—	4	9	29	¹⁾ 8	133	170	42	137	179
Gefleborgs län	—	56	56	—	—	1	1	—	—	¹⁾ 55	55	—	56	56
Norrbottnens län	79	—	79	—	2	—	2	—	77	—	77	79	—	79
Summa	255	388	643	16	3	9	28	126	116	379	621	261	388	649

Ann. 1. Vid fältspatsbrotten hafva under år 1896 inga olyckshändelser inträffat. Ann. 2. Här ofvan upptagna dödade och skadade hafva alla varit manliga arbetare. — ¹⁾ Deraf 1 under 18 år. — ²⁾ Under 18 år. — ³⁾ Deraf 2 under 18 år. — ⁴⁾ Deraf 4 under 18 år.

Tab. 15. Antal utmål, för hvilka hvilostånd beviljats att gälla från och med den 1 januari 1897.

1. L ä n.	2. 3. 4. 5. 6. Af bergmästarne beviljade hvilostånd för:					7. Af bergsöfverst. bev. förlängning af hvilost. för:	8. Summa utmål.
	Jernmalm.	Silfver- och blymalm.	Manganmalm.	Nickelmalm.	Summa.		
Stockholms län	7	—	—	—	7	—	7
Södermanlands län	1	—	—	—	1	—	1
Jönköpings län	—	—	2	—	2	—	2
Elfsborgs län	—	—	2	—	2	—	2
Vermlands län	8	—	—	—	8	2	10
Örebro län	24	6	—	—	30	10	40
Vestmanlands län	35	—	—	1	34	3	37
Kopparbergs län	41	6	—	—	47	2	49
Norrbottnens län	—	—	—	—	—	2	2
Summa	114	12	4	1	131	19	150

Tab. 16. Antal mutsedlar, utfärdade under år 1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
1:o) Å nyupptäckta fyndigheter:	Mutsedlar, gällande															
	Jernmalm.	Guld- malm.	Silfver- och bly- malm.	Koppar- malm.	Mangan- malm.	Krom- jern.	Kobolt- malm.	Nickel- malm.	Zink- malm.	Molyb- den- malm.	Anti- mon- malm.	Arsenik- malm.	Svafvel- kis.	Magnet- kis.	Grafit.	Summa.
Stockholms län	—	—	3	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	5
Jönköpings län	—	10	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Elfsborgs län	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Vermlands län	5	—	¹⁾ 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Örebro län	24	—	1	—	—	—	—	—	²⁾ 1	—	2	—	—	—	—	28
Vestmanlands län	3	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Kopparbergs län	15	—	3	2	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	23
Gefleborgs län	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3
Vesternorrlands län	—	—	³⁾ 2	⁴⁾ 7	—	—	—	⁵⁾ 1	—	—	—	—	—	⁶⁾ 3	1	14
Jemtlands län.....	—	⁷⁾ 1	—	⁸⁾ 6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Vesterbottens län	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Norrbottnens län.....	51	—	⁹⁾ 2	¹⁰⁾ 19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	⁶⁾ 1	—	73
Summa	100	11	17	41	1	—	—	2	5	1	2	—	—	4	1	185
2:o) Å förut inmutade fyndigheter:																
Stockholms län	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Upsala län	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Södermanlands län	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Östergötlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾ 8	—	—	—	—	¹¹⁾ 1	—	9
Jönköpings län	—	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	¹¹⁾ 1	—	6
Kalmar län.....	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Elfsborgs län	1	—	¹²⁾ 5	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Vermlands län	21	—	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	¹³⁾ 1	—	—	31
Örebro län	66	—	4	¹⁴⁾ 6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76
Vestmanlands län	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	3
Kopparbergs län	46	—	11	16	—	—	—	3	11	—	—	2	—	—	—	89
Gefleborgs län	1	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5
Vesternorrlands län	—	—	1	¹⁵⁾ 3	—	—	—	¹⁶⁾ 1	—	—	—	—	—	—	—	5
Jemtlands län.....	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Vesterbottens län	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Norrbottnens län.....	24	—	¹⁷⁾ 17	¹⁸⁾ 17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	⁶⁾ 2	2	62
Summa	173	3	39	56	3	2	1	5	19	—	—	2	2	4	2	311
Summornas summa	273	14	56	97	4	2	1	7	24	1	2	2	2	8	3	496

¹⁾ Guld-, silfver-, bly- och kopparmalm. — ²⁾ Bly- och zinkmalm. — ³⁾ Silfver-, bly- och kopparmalm. — ⁴⁾ Deraf 4 koppar-, silfver- och nickelmalm. — ⁵⁾ Nickel- och jernmalm. — ⁶⁾ Magnetkis eller nickelmalm. — ⁷⁾ Guldsand. — ⁸⁾ Koppar-, silfver-, bly- och nickelmalm. — ⁹⁾ Silfver-, bly- och zinkmalm. — ¹⁰⁾ Deraf 13 koppar-, jern-, silfver- och guldmalm samt 3 koppar- och jernmalm. — ¹¹⁾ Nickelhaltig magnetkis. — ¹²⁾ Deraf 3 silfver- och kopparmalm. — ¹³⁾ Svafvelkis och kopparmalm. — ¹⁴⁾ Deraf 2 blandad koppar-, bly- och silfvermalm. — ¹⁵⁾ Deraf 2 svafvel-, kopparkis och grafit samt 1 jern- och kopparmalm. — ¹⁶⁾ Nickelmalm och grafit. — ¹⁷⁾ Deraf 3 silfver-, bly- och zinkmalm. — ¹⁸⁾ Deraf 1 kopparmalm och magnetkis samt 11 koppar- och jernmalm.

Tab. 17. Antal utmål, tilldelade under år 1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
L ä n.	Jernmalm.	Silfver- och blymalm.	Kopparmalm.	Zinkmalm.	Nickelmalm.	Summa.
Stockholms län	1	1	—	1	—	3
Jönköpings län	—	—	2	—	—	2
Kalmar län	—	—	2	—	—	2
Vermlands län	—	—	1	—	—	1
Örebro län	9	—	—	—	—	9
Vestmanlands län	2	—	—	—	1	3
Kopparbergs län	5	—	1	—	—	6
Gefleborgs län	1	—	1	—	—	2
Jemtlands län	—	—	1	—	—	1
Summa	18	1	8	1	1	29

Tab. 18. Arbetskyldighetens fullgörande i utmålen ¹⁾ år 1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
A n t a l u t m å l								A n t a l u t m å l ¹⁾							
med arbetskyldigheten fullgjord								med arbetskyldigheten fullgjord							
genom arbete under året			genom arbete under före- gående år.	genom erläg- gande af afgift.	under hvil- stånd.	Sum- ma.	genom arbete under året			genom arbete under före- gående år.	genom erläg- gande af afgift.	under hvil- stånd.	Sum- ma.		
med	utan	inom angrän- sande utmål.					med	utan	inom angrän- sande utmål.						
malmfångst.			B. Vid andra grufvor, dock ej stenkolsgrufvor, belägna i:								malm(stenkols)- fångst.				
A. Vid <i>jernmalmsgrufvor</i> , belägna i:															
Stockholms län.....	6	1	15	11	5	49	87	Stockholms län.....	—	2	—	—	—	2	4
Upsala län.....	6	1	2	—	1	15	23	Södermanlands län.....	—	1	—	—	3	1	5
Södermanlands län.....	9	10	—	3	2	4	28	Östergötlands län.....	2	5	—	2	—	—	9
Östergötlands län.....	1	—	—	—	—	—	1	Jönköpings län.....	8	5	18	2	5	2	40
Jönköpings län.....	—	2	—	—	—	4	6	Kalmar län.....	2	—	—	—	1	12	15
Kalmar län.....	—	—	—	—	—	1	1	Elfsborgs län.....	1	4	—	—	—	1	6
Vermlands län.....	23	4	—	3	25	38	93	Skaraborgs län.....	—	—	—	8	—	—	8
Örebro län.....	86	23	38	37	60	104	348	Vermlands län.....	—	1	3	1	—	5	10
Vestmanlands län.....	45	15	24	68	20	109	281	Örebro län.....	23	11	7	2	6	17	66
Kopparbergs län.....	76	41	78	53	75	150	473	Vestmanlands län.....	3	3	—	—	1	19	26
Gefleborgs län.....	5	2	—	—	2	3	12	Kopparbergs län.....	8	19	12	15	18	11	83
Norrbottens län.....	27	3	155	—	3	21	209	Gefleborgs län.....	1	1	—	—	1	—	3
Summa (A)	284	102	312	175	193	498	1,504	Vesternorrlands län....	2	—	—	—	1	—	3
								Summa (B)							
C. Vid <i>stenkolsgrufvor</i> , belägna i:															
Kristianstads län:															
a) Områden, koncessionerade enligt lagen den 28 maj 1886.....								— 1 — — — — 1							
Malmöhus län:															
a) Områden, koncessionerade enligt lagen den 28 maj 1886.....								3 1 — — — 1 5							
b) Utmål enligt äldre författning.....								66 2 335 — — 6 409							
Summa (C)								69 4 335 — — 7 415							
Summa (A—C)								410 159 687 205 235 502 2,288							

¹⁾ Beträffande stenkolsgrufvor jemväl de enligt lagen den 28 maj 1886 koncessionerade områdena.

Tab. 19. Bergverken fördelade efter egare år 1896.

(Grufvor, ur hvilka malm erhållits under redogörelseåret, samt andra verk, hvilka under året varit i gång).

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
L ä n.	Antal grufvor och fältspatsbrott				Antal jernverk				Antal andra bergverk				Summa bergverk			
	tillhörande			Summa.	tillhörande			Summa.	tillhörande			Summa.	tillhörande			Summa.
	en-samma egare.	aktiebolag.	andra bolag.		en-samma egare.	aktiebolag.	andra bolag.		en-samma egare.	aktiebolag.	andra bolag.		en-samma egare.	aktiebolag.	andra bolag.	
Stockholms stad	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Stockholms län	1	8	5	14	1	4	—	5	—	—	—	—	2	12	5	19
Upsala län	—	3	13	16	6	6	—	12	—	—	—	—	6	9	13	28
Södermanlands län	2	5	2	9	3	1	3	7	—	—	—	—	5	6	5	16
Östergötlands län	2	1	2	5	8	7	—	15	1	—	—	1	11	8	2	21
Jönköpings län	4	8	—	12	5	1	1	7	—	1	—	1	9	10	1	20
Kronobergs län	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—	5	—	—	5
Kalmar län	—	2	—	2	2	3	—	5	—	1	—	1	2	6	—	8
Blekinge län	—	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	2
Kristianstads län	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	1
Malmöhus län	—	4	3	7	—	—	—	—	—	1	—	1	—	5	3	8
Göteborgs och Bohus län	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Elfsborgs län	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	2
Skaraborgs län	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1
Vermlands län	—	23	12	35	1	16	15	32	—	—	—	—	1	39	27	67
Örebro län	3	49	63	115	3	32	15	50	—	1	1	2	6	82	79	167
Vestmanlands län	4	16	34	54	5	16	5	26	—	2	—	2	9	34	39	82
Kopparbergs län	5	35	34	74	5	27	6	38	—	1	—	1	10	63	40	113
Gefleborgs län	—	—	5	5	2	17	1	20	—	—	—	—	2	17	6	25
Vesternorrlands län	1	—	1	2	—	4	1	5	—	—	—	—	1	4	2	7
Jemtlands län	—	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7
Vesterbottens län	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	—	—	1	1	—	2
Norrbottnens län	41	24	15	80	1	—	—	1	—	—	—	—	42	24	15	81
Summa	66	185	190	441	49	137	48	234	2	7	1	10	117	329	239	685

Tab. 20. För bevillning uppskattad inkomst af bergverksdriften år 1896.

1. L ä n.	2.		3.		4.		5.		6.		7.	
	Jerngrufvor.		Stenkolsgrufvor.		Andra grufvor samt fältspats- brott.		Jernverk.		Andra bergverk.		Tillsammans.	
	Antal taxerade grufvor.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade grufvor.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade grufvor och fältspats- brott.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade verk.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade verk.	Uppskattad inkomst. Kronor.	Antal taxerade grufvor o. andra berg- verk.	Uppskattad inkomst. Kronor.
Stockholms län	8	12,749	—	—	3	31,009	4	23,410	—	—	15	67,168
Upsala län	10	126,843	—	—	—	—	12	430,762	—	—	22	557,605
Södermanlands län	7	29,160	—	—	—	—	5	82,358	—	—	12	111,518
Östergötlands län	1	850	—	—	1	7,857	8	123,235	—	—	10	131,942
Jönköpings län	—	—	—	—	4	7,000	6	5,800	—	—	10	12,800
Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	5	9,670	—	—	5	9,670
Kalmar län	—	—	—	—	—	—	4	56,865	—	—	4	56,865
Blekinge län	—	—	—	—	—	—	1	74,233	—	—	1	74,233
Kristianstads län	—	—	—	—	—	—	—	—	1	760	1	760
Malmöhus län	—	—	7	328,133	—	—	—	—	1	18,000	8	346,133
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	2	4,870	—	—	—	—	2	4,870
Elfsborgs län	—	—	—	—	1	500	1	60,000	—	—	2	60,500
Skaraborgs län	—	—	—	—	—	—	1	1,500	—	—	1	1,500
Vernlands län	23	113,583	—	—	—	—	16	309,520	—	—	39	423,103
Örebro län	72	462,155	—	—	14	178,378	45	526,596	2	53,881	133	1,221,010
Vestmanlands län	42	306,511	—	—	3	7,783	21	576,446	1	25,656	67	916,396
Kopparbergs län	47	537,607	—	—	4	87,635	20	741,449	1	60,835	72	1,427,526
Gefleborgs län	5	2,557	—	—	—	—	13	793,993	—	—	18	796,550
Vesternorrlands län	—	—	—	—	—	—	1	37,000	—	—	1	37,000
Norrbottnens län	17	98,746	—	—	—	—	—	—	—	—	17	98,746
Summa	232	1,690,761	7	328,133	32	325,032	163	3,852,837	6	159,132	440	6,355,895

Jernmalmsbrytningen i olika länder åren 1871—1895.

Anm. De produktionsiffror, som här äro betecknade med s. k. engelska typer, grunda sig på beräkning.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
År.	Sverige.	Finland ¹⁾ .	Ryska riket (utom Finland ²⁾).	Tyska riket med Luxemburg ³⁾ .	Belgien ⁴⁾ .	Storbritannien och Irland ⁵⁾ .	Frankrike ⁶⁾ .	Spanien ⁷⁾ .	Italien ⁸⁾ .	Österrike ⁹⁾ .	Ungern (med Slavonien och Kroatien ¹⁰⁾).	Algeriet ⁶⁾ .	Amerikas Förenta Stater ¹¹⁾ .	Öfriga länder (Kina, Kuba, Grekland, Kanada m. fl.) ¹²⁾ .	Summa för samtliga jernmalmsproducerande länder.
	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
1871.....	662,539	41,215	791,328	4,368,075	697,272	16,597,024	2,099,706	585,763	85,517	771,398	321,334	172,333	3,440,000	48,000	30,681,504
1872.....	732,430	67,401	824,534	5,895,674	749,781	16,851,041	3,081,026	721,468	163,339	927,628	350,000	391,190	5,140,000	66,000	35,961,512
1873.....	832,490	58,416	843,235	6,177,576	503,565	15,827,480	3,051,124	811,926	259,418	1,040,461	350,000	420,696	5,160,000	62,000	35,398,387
1874.....	926,416	60,032	874,042	5,137,468	527,050	15,083,161	2,515,548	423,401	279,583	906,485	423,314	460,273	4,840,000	63,000	32,519,773
1875.....	822,437	82,680	981,187	4,730,353	365,044	16,074,950	2,505,870	520,095	227,547	704,984	390,419	522,630	4,080,000	61,000	32,069,196
1876.....	796,605	73,524	937,760	4,711,982	269,206	17,111,851	2,393,340	884,568	231,790	554,966	347,459	511,569	3,760,000	79,000	32,663,620
1877.....	738,803	29,850	816,358	4,980,048	234,127	16,960,681	2,426,278	1,578,150	229,732	538,701	345,559	454,236	4,160,000	70,000	33,562,523
1878.....	677,448	33,822	877,290	5,462,060	207,157	15,978,740	2,469,953	1,703,051	189,721	666,159	330,734	375,838	4,640,000	71,000	33,682,973
1879.....	645,365	44,818	954,331	5,859,440	195,212	14,610,495	2,271,173	1,754,295	186,857	628,246	320,632	417,853	5,528,000	74,000	33,490,717
1880.....	775,344	37,580	986,125	7,238,640	253,499	18,315,325	2,874,263	3,565,338	289,058	696,832	445,774	614,146	7,234,288	78,000	43,404,212
1881.....	826,137	30,025	987,239	7,599,801	223,412	17,726,034	3,032,070	3,502,681	421,065	618,964	465,479	656,646	8,534,000	212,000	44,835,553
1882.....	892,863	27,360	1,049,725	8,263,254	208,867	18,321,327	3,467,251	4,726,293	242,083	902,510	546,112	567,119	9,300,000	207,000	48,721,764
1883.....	885,124	30,957	966,309	8,756,617	215,670	17,662,002	3,297,853	4,526,279	203,582	882,313	598,424	556,980	9,260,000	199,000	48,041,110
1884.....	909,553	46,632	968,406	9,005,796	176,005	16,396,861	2,976,948	3,907,266	225,368	973,829	650,871	492,936	7,762,000	208,000	44,700,471
1885.....	873,362	29,536	1,064,204	9,157,869	187,118	15,665,404	2,318,104	3,933,298	200,955	931,471	651,289	419,174	7,722,000	259,000	43,412,784
1886.....	872,480	27,716	1,060,965	8,485,758	152,508	14,336,445	2,285,648	4,166,946	209,082	796,116	635,464	432,761	10,160,000	420,000	44,041,889
1887.....	903,186	30,531	1,325,054	9,351,106	172,436	13,308,233	2,579,465	6,796,266	230,575	846,566	566,061	437,643	11,481,000	436,000	48,464,122
1888.....	959,540	34,859	1,365,979	10,664,308	185,542	14,824,859	2,841,757	5,609,876	177,157	1,009,320	634,457	383,958	12,256,000	605,000	51,552,612
1889.....	985,904	48,693	1,591,174	11,002,188	181,526	14,779,537	3,070,389	5,710,639	173,489	1,115,153	665,619	351,800	14,750,330	678,000	55,104,441
1890.....	941,241	59,435	1,736,283	11,409,625	172,291	14,001,915	3,471,718	6,546,495	220,702	1,361,548	792,241	474,632	16,292,620	874,000	58,354,746
1891.....	987,405	58,692	1,939,816	10,657,521	202,204	12,982,740	3,579,286	4,882,080	216,486	1,231,248	875,563	404,964	14,824,637	2,145,000	54,987,642
1892.....	1,293,583	58,210	1,985,968	11,539,133	209,943	11,494,216	3,706,748	5,436,150	214,487	993,290	920,541	452,603	16,557,413	2,320,000	57,182,285
1893.....	1,483,762	53,810	2,041,183	11,457,533	238,783	11,383,264	3,517,438	5,497,540	191,305	1,109,112	977,248	393,921	11,773,031	2,330,000	52,447,930
1894.....	1,927,212	68,243	2,420,127	12,392,065	311,222	12,565,773	3,772,101	5,397,419	187,728	1,214,736	900,486	343,830	12,069,754	2,347,000	55,917,696
1895.....	1,904,662	67,725	2,600,000	12,349,600	312,637	12,817,261	3,679,767	5,514,339	183,371	1,384,911	955,263	318,416	16,212,936	2,570,000	60,870,888

¹⁾ Enligt uppgift från Comité central de statistique i Petersburg samt enligt Statistisk årsbok för Finland. — ²⁾ För åren 1871—1893 enligt uppgift från Comité central de statistique i Petersburg. — ³⁾ Ur Statistik des deutschen Reichs. — ⁴⁾ Ur Statistical report of the American iron and steel association. — ⁵⁾ Uppgifterna meddelade af Mr C. Le Neve Foster, one of Her Majesty's inspectors of mines, London. — ⁶⁾ Ur Annuaire statistique de la France samt Statistique de l'industrie minérale en France et en Algérie. — ⁷⁾ Ur skilda källor, granskade och kompletterade af Instituto geográfico y estadístico i Madrid. — ⁸⁾ Ur Tavola sinottica dei principali elementi statistici och Annuario statistico italiano. — ⁹⁾ Ur Statistisches Jahrbuch och Österreichisches statistisches Handbuch. — ¹⁰⁾ Ur Ungarisches statistisches Jahrbuch och Statistisches Jahrbuch für Ungarn. — ¹¹⁾ Ur »Järnets statistik af H. Wedding» i Jernkontorets annaler 1890 och Statistical report of the American iron and steel association. — ¹²⁾ Efter Report of the American iron and steel association, The production of iron ores in various parts of the world by John Birkinbine m. fl. källor.

Tackjernstillverkningen i olika länder åren 1871—1895.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
År.	Sverige.	Finland ¹⁾ .	Ryska riket (utom Finland ²⁾).	Tyska riket med Luxemburg ³⁾ .	Belgien ⁴⁾ .	Storbritannien och Irland ⁵⁾ .	Frankrike ⁶⁾ .	Spanien ⁷⁾ .	Italien ⁸⁾ .	Österrike ⁹⁾ .	Ungern (med Slavonien och Kroatien) ¹⁰⁾ .	Amerikas Förenta Stater ¹¹⁾ .	Öfriga länder ¹²⁾ .	Summa för samtliga tackjernerproducerande länder.
	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
1871.....	298,761	20,653	359,000	1,563,682	609,230	6,733,214	859,641	53,000	16,641	260,451	132,901	1,734,102	211,000	12,852,276
1872.....	339,409	19,449	399,000	1,988,395	655,565	6,849,800	1,217,838	56,000	24,000	312,800	146,857	2,589,492	244,000	14,842,605
1873.....	345,720	24,366	379,923	2,240,574	607,373	6,671,514	1,381,626	43,000	28,770	371,039	163,469	2,601,938	266,000	15,125,312
1874.....	327,852	24,784	378,751	1,906,263	532,790	6,087,271	1,415,807	40,000	28,736	332,157	161,898	2,439,682	240,000	13,915,991
1875.....	350,539	20,586	426,836	2,029,389	541,805	6,467,309	1,448,272	36,900	28,473	303,459	159,704	2,056,113	250,000	14,119,335
1876.....	352,467	26,094	441,552	1,846,345	490,508	6,660,893	1,435,212	44,491	18,599	273,046	127,379	1,898,864	247,000	13,862,450
1877.....	344,536	22,423	399,725	1,932,726	470,488	6,714,403	1,506,827	46,919	15,616	259,036	128,593	2,099,660	252,000	14,192,952
1878.....	340,858	14,398	417,289	2,147,641	518,646	6,483,148	1,521,274	66,763	18,995	293,197	141,053	2,338,034	235,000	14,536,296
1879.....	342,547	17,941	432,642	2,226,588	389,330	6,091,262	1,400,286	68,742	12,097	285,840	118,321	2,785,723	240,000	14,411,319
1880.....	405,713	22,456	448,228	2,729,038	608,084	7,873,221	1,725,293	85,939	17,336	320,302	143,932	3,896,554	308,000	18,584,096
1881.....	430,042	22,052	469,479	2,914,009	624,736	8,274,760	1,886,350	114,394	27,800	379,640	164,000	4,210,562	301,000	19,818,824
1882.....	398,945	22,254	478,903	3,380,806	726,946	8,724,067	2,039,067	120,064	24,778	435,478	176,261	4,697,296	330,000	21,554,865
1883.....	422,627	17,814	481,686	3,469,718	783,433	8,665,769	2,069,430	139,920	24,306	522,400	176,456	4,669,038	313,000	21,755,597
1884.....	430,534	22,706	509,510	3,600,613	750,812	7,936,715	1,871,537	124,363	18,405	539,621	194,725	4,163,434	301,000	20,463,975
1885.....	464,737	24,379	527,526	3,687,434	712,876	7,534,117	1,630,648	159,225	15,991	499,097	215,687	4,109,238	261,000	19,841,955
1886.....	442,457	18,052	530,948	3,528,660	701,677	7,121,910	1,516,574	148,000	12,291	485,313	234,667	5,774,262	298,000	20,812,811
1887.....	456,625	20,712	612,436	4,023,953	755,781	7,680,470	1,567,622	165,000	12,265	511,777	192,753	6,519,822	301,000	22,820,216
1888.....	457,052	19,685	667,116	4,337,121	826,850	8,126,953	1,683,349	165,000	12,538	586,121	204,106	6,593,574	352,000	24,031,465
1889.....	420,665	15,060	740,268	4,524,558	832,226	8,455,989	1,733,964	197,874	13,473	617,012	238,810	7,725,300	362,000	25,877,199
1890.....	456,103	23,750	926,723	4,658,451	787,836	8,030,681	1,962,196	170,782	14,346	666,273	299,107	9,349,946	524,000	27,870,194
1891.....	490,913	23,074	1,004,745	4,641,217	684,126	7,524,561	1,897,389	149,249	11,930	617,145	304,701	8,412,348	410,000	26,171,398
1892.....	485,664	24,167	1,014,252	4,937,460	753,268	6,816,603	2,057,389	134,299	12,729	630,790	309,857	9,303,512	437,000	26,916,990
1893.....	453,421	21,356	1,159,704	4,986,002	745,264	7,088,622	2,003,096	134,563	8,038	663,345	318,902	7,238,494	442,000	25,262,807
1894.....	462,809	21,174	1,312,760	5,380,039	818,597	7,546,179	2,069,714	123,798	10,329	742,372	329,985	6,763,906	450,000	26,031,662
1895.....	462,930	23,220	1,431,105	5,464,501	829,234	7,826,714	2,003,868	179,752	9,213	778,510	349,163	9,597,449	413,000	29,363,659

1) Ur Statistisk årsbok för Finland. — 2) Ur Annuaire statistique de la Russie, Stahl und Eisen 1895 h. 3, Statistical report of the american iron and steel association samt The mineral industry, edited by R. P. Rothwell. — 3) Ur Statistik des deutschen Reichs. — 4) Ur Annuaire statistique de la Belgique. — 5) Ur Statistical abstract for the United kingdom och Mineral statistics of the United kingdom. — 6) Ur Annuaire statistique de la France och Statistique de l'industrie minérale en France et en Algérie. — 7) Ur Revista minera, metalúrgica y de ingeniería, Estadística minera de España, Statistique de l'industrie minérale en France et en Algérie och The mineral industry, edited by R. P. Rothwell. — 8) Ur Annuario statistico italiano. — 9) Ur Österreichisches statistisches Handbuch. — 10) Ur Statistisches Jahrbuch für Ungarn och Ungarisches statistisches Jahrbuch. — 11) Ur Statistical abstract of the United states. — 12) Efter The mineral industry by Rothwell.

